KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 63 — 1926 Federated Pressin jäsen Tiistaina, kesäkuun 1 p:nä—Tues., June 1, 1926 Member The Federated Press X Vuosik. — Vol. X

Vehnäsota siirtyy parlamenttiin

MAANVILJELIJÄIN MYYNTIRENGAS OLLUT HUONOMMALLA PUOLELLA JA KÄRSINYT TAPPIOITA

Winnipeg. — Viljakaupan alalla ovat etuharrastukset jälleen kärjistyneet sodaksi, jonka ratkaisemiseksi vedotaan parlamenttiin. Kysymyksessä on iänikuinen taistelu tilasta päätepaikkojen viljasäiliöissä. Tässä tapauksessa ovat yhdistyneet viljanmyyntirenkaat taistelussa yksityisiä viljakauppiaita vastaan. Vanha ja tunnettu viljan kauppaansaattamis-järjestelmä on joutunut ristiriitaan tuottajien harrastusten — viljanmyyntirenkaiden kanssa.

Kumpikin puoli on turvautunut laajaan propagandaan saadakseen esitettyä asiansa yleisölle. Winnipegin viljapörssi on julkaissut laajan selonteon, missä se selittää yksityisten viljakauppiaiden asemaa. Yhdistyneet viljanmyyntirenkaat ovat yhtä tarmokkaat saadakseen esitettyä asiansa "suurelle yleisölle."

Mistä on kysymys

Taistelu kiertää rautateiden päätepaikkojen viljasäiliöiden ympärillä ja kysymyksenä oikeudesta, että viljan lähettäjät saisivat päättää, mihin päätepaikan viljasäiliöön he haluavat viljansa lähettää. Myyntirenkaan virkailijat väittävät, että tämä tuottajain uusi yhtymä menetti miljoona dollaria viime vuonna niiden Canadan viljalain määräysten seurauksena, jotka oikeuttavat yksityiset viljasäiliöt, jotka käsittelevät myyntirenkaiden jäsenien viljaa, lähettämään tämän myyntirenkaiden viljan edelleen päätepaikoissa oleviin yksityisten viljakauppiaiden viljasäiliöihin.

Kun ehdotus tämän viljalain muuttamisesta sellaiseksi, että jokaisella viljan lähettäjällä on oikeus päättää, mihin päätepaikan säiliöön hän viljansa lähettää, joutuu valiokunta-asteelle näinä päivinä, niin ovat viljapörssi ja myyntirengas kumpikin lähettäneet lähetystön Ottawaan vaikuttaakseen asian ratkaisuun.

Hallitus tiukassa paikassa

Tämän kysymyksen ratkaiseminen on hallitukselle vaikea tehtävä. Liberaalisen hallituksen tulisi katsoa viljapörssinkin parasta, mutta toisaalla ovat taasen progressiivit, joilla pitäisi olla maanviljelijäin asia ajettavanaan ja joilla sen lisäksi on ratkaiseva valta parlamentissa. Progressiivien odotetaan kannattavan myyntirenkaiden etua ja kummankin "vanhan puolueen" olevan taasen yksityisen yritteliäisyyden puolella.

Asian esihistoria

Ennen viime vuonna tapahtunutta lain uudistamista oli jokaisella maanviljelijällä oikeus panna viljansa erikoiseen säiliöön. Siitä hän sai todistuksen, jossa taattiin saman viljan ja painon lähettäminen omistajan haluamaan paikkaan. Tästä hänen piti kyllä maksaa erikoinen lisämaksu. Useimmilla suurilla viljakauppayhtiöillä, joilla on päätepaikoissa suuret viljasäiliönsä, on myöskin säiliöitä viljelysseuduilla, joihin vilja kootaan. Kun viljanmyyntirenkaat rupesivat toimimaan kaikkialla lännessä, suostuivat nämä rautateiden varsilla olevain "linjasäiliöiden" omistajat käsittelemään myyntirenkaiden viljaa samoilla ehdoilla kuin muutakin, sillä renkailla ei ollut kaikkialla omia säiliöitään.

Kun lakia sitten taasen viime vuonna uudistettiin, niin ei myyntirenkaiden käytettävänä ollut omia säiliöitä päätepaikoissa. Ne käyttivät vanhan järjestelmän palvelusta etupäässä. Mutta nyt renkailla on käytettävänään Saskatchewan Co-operative Elevator Companyn entiset suuret päätepaikkasäiliöt Fort Williamissa ja Buffalossa. Lisäksi ovat ne vuokranneet liittohallituksen säiliön Prince Rupertissa ja odottavat oman säiliön saamista pian Vancouveriinkin. Nyt on siis tilanne muuttunut.

Niinpä vaativatkin myyntirenkaiden jäsenet nyt oikeutta saada — sellaisillakin seuduilla, missä renkailla ei ole omaa linjasäiliötään — määrätä, että näiden yksityisten viljasäiliöiden on lähetettävä heidän viljansa renkaan päätepaikkasäiliöihin joko itään tai länteen. Muussa tapauksessa eivät renkaat saa kontrolliinsa monia miljoonia busheleita jäseniensä viljaa.

Viljapörssin edut puolustettavana

Vastustaessaan lain muuttamista selittää viljapörssi, että lain nykyisellään ollessa täytyy "linjasäiliöiden" taata viljan laatu ja paino, kun vilja toimitetaan päätepaikkain säiliöissä. Sen vuoksi eivät "linjasäiliöt" — elleivät ne saa toimittaa viljaa, jonka laadusta ja painosta ne ovat vastuussa säilytystodistuksen omistajalle, kontrolleeraamiinsa päätepaikkain säiliöihin — saisi minkäänlaista valtaa viljan painon ja laadun määrittelemiseen sen pois luovuttamisen yhteydessä tapahtuvassa viimeisessä tarkastuksessa. Tavallinen käytäntö asiassa on senvuoksi sellainen, että alkuperäinen vilja otetaan "linjasäiliöihin" ja laadusta sekä määrästä annetaan todistus. Kun tämä todistus siten esitetään päätepaikan säiliössä, niin se luovuttaa saman määrän samanlaatuista viljaa, vaikkakaan ei tietysti alkuperäistä viljaa.

Myyntirenkaiden edut puolustettavana

Tällaista menettelyä vastustavat myyntirenkaat senvuoksi, että ne selittävät viime vuonna kärsineensä miljoonan dollarin tappion päätepaikkain säiliöissä toimitettavan "kuorimisen" takia. Yksityiset "linjasäiliöt" ottavat vastaan viljan ja kuorivat siitä päältä eniten proteinia sisältävän viljan, perivät säiliömaksut ja luovuttavat vaadittaessa päätepaikoissa olevista säiliöistään yhtä suuren määrän samanlaatuista viljaa joko myyntirenkaan säiliöihin tai lähetettäväksi alkuperäisen viljan säilytystodistuksen omistajan määräysten mukaan. Myyntirenkaiden jäsenet haluaisivat, että näistä yksityisten "linjasäiliöistä" luovutettaisiin vilja heidän haluamiinsa päätepaikkain säiliöihin "kuorimattomana". Sillä vilja on heidän, joten heidän pitää saada menetellä sen kanssa, kuten haluavat ja saada mahdolliset korkeammat hinnat siinä tapauksessa, että viljanlaatu sen edellyttää. He tahtovat näin ollen vastustaa eräänlaista varkautta.

Vehnän sekottaminen

Vehnän sekottamista ei voida taloudellisesti toimittaa, ellei sitä varten ole tarpeeksi tilaa, sillä sitä varten tarvitaan kerrallaan ainakin tavallisen "linjasäiliön" sisällön määrä. Kun hyvää ensimäisen laadun viljaa sekotetaan hyvään, toisen laadun viljaan, niin saatetaan jälkimäinen sen kautta ensimäisen laadun tavaraksi j.n.e. Tässä yhteydessä voidaan vielä lisäksi erottaa — kuoria — kaikkein parasta, eniten proteinia sisältävää, viljaa suoraan myllyihin vietäväksi ja kotimaassa jauhettavaksi. Kun lakia viimeksi muutettiin, niin ei myyntirenkailla ollut silloin vielä viljan sekottamislaitosta, mutta ne ovat nyt saaneet haltuunsa sellaisen, joten ne voivat käsitellä itse viljansa ja saada siten sen miljoonan dollarin hyödyn, jonka ne selittävät menettäneensä, kun yksityiset ovat "kuorineet" renkaiden jäsenten viljan, ennenkuin se on toimitettu renkaiden päätepaikoissa oleviin säiliöihin.

Asian ratkaisu

Tämän kysymyksen ratkaiseminen on yksi tämän istuntokauden tärkeimpiä kysymyksiä, jonka parlamentin otaksutaan ratkaisevan ennen kesäkuussa tapahtuvaa hajaantumistaan. Jos myyntirenkaat voittavat, niin merkitsee se voimakkaan jalansijan luomista Canadan tuottajien osuustoiminnallisille harrastuksille.

Ilmaliikenne Rouyn alueelle

Ottawa. — Tiistaina lähti täältä suuri lentokone Haileyburyyn, alottaakseen sieltä ilmaliikenteen Rouyn alueelle. Koneessa on tilaa yhdeksälle matkustajalle.

Tulivuoren purkaus vaatinut paljo uhreja

Tokio. — Kaksisataa henkilöä sai surmansa yhdessä ainoassa kauppalassa ja 200 henkeä loukkaantui tulivuoren purkauksen seurauksena Hokkaidossa. Tulivuori, jota kauan on pidetty "kuolleena", on yhtäkkiä herännyt henkiin, levittäen kuolemaa ja kauhua ympärilleen. Toisten tietojen mukaan olisi surmansa saaneiden lukumäärä 900.

Maanjäristyksen ja maanalaisen jylinän jälkeen tapahtui useita räjähdyksiä, jotka laskivat vuoren rinteellä olleen järven valloilleen. Järvi syöksyi alas vuoren rinnettä, kuljettaen mukanaan soraa ja saunioita, tuhoten lopuksi suurimman osan Furynon kauppalaa, jossa 300 taloa tuhoutui ja ihmisiä kuoli.

Toinen räjähdys tapahtui klo 2 iltapäivällä viime tiistaina ja kolmas klo 4. Suuri määrä laavaa vyöryi alas, tuhoten kaiken tieltään. Tuhkaa ja sirpaleita lensi aina rautatielle saakka, kymmenen mailin päähän.

Rautatie ja koko ympäristö hautaantui vetelän mudan alle, joka täytettyään Pye-joen, peitti useita maatiloja useiden mailien laajuudelta.

Tuhannet kodittomat pakolaiset etsivät turvaa rautatien varrelta, mutta he ovat vaarassa jäädä apua vaille, sillä junat eivät pääse kulkemaan sinne saakka.

Kuusikymmentä taloa tuhoutui ja satoja henkilöitä on kateissa Mienimisessä kylässä. Muta ja laava ovat sulkeneet Mie-joen, aiheuttaen suuria tulvia.

Kolmas räjähdys oli särkenyt tulivuoren kraaterin yhden sivustan, aiheuttaen tuhoisan maavyörymän. Kuitenkaan ei se vaatinut monta ihmisuhria. Maanjäristykset jatkuvat puolen tunnin väliaikojen jälkeen.

Kommunistien ajojahti alkanut Unkarissa

Budapest. — Unkarin poliisi on alottanut suuren ajojahdin kommunisteja vastaan. Samalla kertaa vangitaan kiinalaisia ja itämaalaisia, jotka oleskelevat luvattomasti maassa. Tarkotuksena on vaikeuttaa kommunistien toimintaa ja samalla kertaa toimittaa tavanmukainen puhdistustaistelu valkoista orjakauppaa ja huumausaineiden käyttöä vastaan.

Kiinalaisten kaupunginosissa ovat poliisit toimittaneet tarkastuksia, vangiten registeeraamattomat itämaalaiset. Ajojahdissaan ilmottavat poliisit korjanneensa talteensa tuhansia "epämiellyttäviä" yksistään Budapestissa. Muissa kaupungeissa on samanlainen jahti käynnissä.

Kommunisteja on vangittu satoja. Poliisi selittää heidät "Moskovan lähettämiksi agitaattoreiksi". Bolshevistista kirjallisuutta on takavarikoitu muka tonnikaupalla.

Yleisenä käsityksenä on, että poliisien vaino on etupäässä tarkotettu kommunisteja vastaan. Ties mistä syistä ovat poliisit kuitenkin halunneet yhdistää jahtiinsa myös "puhdisuksen" kiinalaisten keskuudessa.

Vangitut ulkomaalaiset tullaan karkottamaan. Sanomalehti Azest väittää, että "epämiellyttäviä" asukkaita on Unkarissa 70,000. Kiinalaisia lasketaan kuitenkin olevan kaikkiaan vain 6,000.

Varakkaiden vuositulot

Ottawa. — Vastatessaan tehtyyn kyselyyn ilmotti tulliasiain ministeri viime keskiviikkona parlamentin alahuoneessa, että vuonna 1924 maksoi 225,514 henkeä tuloveroja. Niistä oli 7,040 vuositulot 10,000 dollaria tai enemmän.

JÄTTILÄISAUTO VALMISTUMASSA ENGLANNISSA

Lontoo. — Wolverthamptonissa on valmistumaisillaan jättiläisauto, jonka nopeus tulee olemaan 200—230 mailia tunnissa. Tarkotuksena on tällä autolla alentaa maailmanennätystä, joka on englantilaisen kilpa-autoilijan Parry Thomasin nimissä.

Daily Mail selittää auton maailman suurimmaksi. Koneen voima arvioidaan virallisesti 1,000 hevosvoimaiseksi. Siinä on kaksi 500 hevosvoiman konetta, joista kukin 12-sylinterinen. Se tarvitsee gallonan gasoliinia mailia kohden.

Hiililakko Englannissa

Rauhan kyyhkysiä — Lakon vaikutus tuntuu raskaasti

Lontoo. — Luotettavalta taholta ilmotetaan, että hiililakon sopimiseksi on olemassa erittäin hyviä toiveita. Hiilenkaivajain järjestön toimeenpanevan komitean ja parlamentin jäsen F. B. Varley on saatujen tietojen mukaan ryhtynyt omasta alotteestaan ja omalla vastuullaan lakon sovittamista tarkottaviin toimenpiteisiin.

Tämän sovittelijan suunnitelmat edellyttävät myönnytyksiä kummaltakin puolen. Kaivosmiesten tulisi hänen ehdotuksiensa mukaan suostua 8 ja 1/3 prosentin palkanalennukseen vuoden loppuun saakka. Hallituksen esitys on edellyttänyt palkkaa alennettavaksi kymmenellä prosentilla. Kaivosten omistajilla ei olisi oikeutta voittoihin niin kauan, kun nämä alennetut palkat olisivat voimassa. Edelleen edellytetään, että hallitus myöntäisi hiiliteollisuutta varten kesäk. alusta peruutettavaksi ilmotetun kolmen miljoonan punnan suuruisen apurahan sijaan kuusi miljoonaa puntaa.

Kaivosmiehet lujina

Kaikki Varleyn tapaiset sovitteluehdotukset tapaavat kuitenkin kaivosmiesten keskuudessa ankaran vastarinnan, jota kaikenlaisilla välitysehdotuksilla pyritään murtamaan. Lakkolaisten melko yleisenä tunnussanana on edelleenkin: "Ei minuuttiakaan lisää työpäivän pituuteen, eikä penniäkään vähemmän palkkaa."

Lakon seuraukset tuntuvat

Seurauksena lakosta on, että maan rautatiet harjottavat liikennettä vain noin puolella voimalla säännöllisiin olosuhteisiin verraten. Tehtailta on kielletty puolet niiden säännöllisestä hiilenkulutuksen määrästä. Kanaaliliikenne on hiilen puutteen takia täytynyt supistaa kolmasosaan säännöllisestä. Perheille annetaan hiiltä vain 28 naulaa viikossa taloutta kohden. Tämäkin määrä on kuluttajien itsensä haettava jakelupaikoista.

Asekonferenssia valmistavan konferenssin istunnot päättyneet

Geneve. — Kansainliiton toimesta koolle kutsuttavaa "aserajotuskonferenssia" valmistavan konferenssin istunnot päättyivät keskiviikkona, kun joukko teknillisiä kysymyksiä oli siirretty alakomiteoille. Konferenssi alottanee työnsä uudelleen joskus syksyllä. Amerikan ja Englannin edustajat ilmaisivat tyytyväisyytensä komissionin työhön. Todellisuudessa ei komissioni kyennyt tekemään mitään aseistariisumisen jouduttamiseksi.

Englannin edustaja ei pitänyt erikoista laivasopimusta, josta Japani teki ehdotuksen, mahdottomana. Amerikan edustaja puolestaan selitti Amerikan tulevan valvomaan, että Genevessä tehtyjä päätöksiä tullaan noudattamaan. Englannin edustaja kuitenkin ennusti, että yleinen aseistariisumiskonferenssi ei ole mahdollinen, ennenkun vuoden 1927 lopussa.

AJOI UUDEN AUTONSA KANSSA SPANISH-JOKEEN

Espanola, Ont. — Lauantai-iltapäivällä kello 2 tienoissa tapahtui täällä kuolettava auto-onnettomuus, kun 37-vuotias Fred Berry ei ollut kääntänyt autoaan Spanish-joen sillalle johtavan pitkän ahteen mutkassa, joten hänen autonsa ryntäsi läpi sillankaidepuun, pudoten jokitöyrän yli noin neljäkymmentä jalkaa alempana olevaan jokeen. Mikäli tiedetään, ei onnettomuuspaikalla ollut ketään tapahtuman näkijöitä. Ensimäisen sanan onnettomuudesta kertoi muuan poikanen, joka oli ollut sillan alapuolella onkimassa, selittäen että hän oli nähnyt miehen kelluvan joessa. Miehen ruumista ei ole vielä löydetty.

Miehellä oli aivan uusi Studebaker auto, joka myös täydelleen murskaantui onnettomuudessa.

Fred Berry on asunut tässä piirissä noin viidentoista vuoden ajan, toimien puutavara- ja rautatieurakoitsijana.

Suurenmoinen vesivoiman kehittämissunnitelma

Ottawa. — "Valkoinen hiili" tekee Canadassa yhä enemmän voittokulkuaan ja vähentää siten mustan hiilen käytön tarvetta. Alahuoneen valiokunnassa on yksimielisesti hyväksytty Canadian Dexter P. Cooper Companyn suunnitelmat Passamaquoddy-lahden vuoroveden kehittämiseksi sähkövoimaksi. Suunnitelmien mukaan tulisi rakennettavaksi sarja patoja, joissa olisi kulkutiet laivaliikennettä varten. Sanottu lahti sijaitsee Mainen valtion ja Brunswickin maakunnan välisellä kansainvälisellä rajalla.

Suunnitelmien mukaan voisivat rakennettavat laitokset kehittää sähkövoimaa 500,000—700,000 hevosvoimaa 75—100 miljoonan dollarin perustamiskustannuksilla.

Kun voimalaitos tulee Yhdysvaltain puoleiselle rannalle, niin vaatii Canada neuvotteluja kehitetyn voiman tasapuolisesta jakamisesta kumpaakin maata varten.

Kymmenien työläisten henki oli vaarassa palavassa kaivoksessa

Scranton, Pa. — Yli viisikymmentä kovanhiilenkaivajaa, jotka liekit salpasivat useiksi tunneiksi 250 jalan tasanteelle Temple Coal Co:n Mount Lookoutin kaivannolla, saatiin pelastetuksi myöhään iltapäivällä torstaina.

Tulipalo syttyi tuntemattomalla tavalla kaivannon toisella tasanteella, joka on 250 jalkaa maan pinnalta. Liekit levisivät nopeasti tasanteen ainoata aukkoa läheisiin käytäviin. Viisi työläistä pelastui käyttämällä sähköveturia, jonka he ajoivat liekkien läpi. He kärsivät kuitenkin kuuman savun hengittämisestä ja ovat nyt lääkärin hoidettavana. Toiset miehet perääntyivät syvemmälle käytävään ja löysivät syrjäisen ilma-aukon, jonka alle he jäivät odottamaan, kunnes pelastustyöhön ryhtyneet työtoverinsa kykenivät sammuttamaan liekit.

Heti, kun havaittiin savun työntyvän ylemmälle tasanteelle 250-jalan tasanteelle johtavasta aukosta, oivallettiin, mitä oli tapahtunut ja ryhdyttiin työhön liekkien sammuttamiseksi. Kaivannon muissa osissa oli tapahtuman aikaan työskentelemässä noin 275 miestä ja nämä ryhtyivät viipymättä sammutustyöhön. Kesti kuitenkin noin tunnin, ennenkun kaivannon ulkopuolelta kyettiin johtamaan palavaan käytävään vettä yhdistämällä useita vesiputkia.

Yksi pelastustyöläinen loukkaantui kun hän joutui putoavan kattopölkyn alle.

Puolan diktatuurikysymys

Varsova. — Täällä liikkuu huhuja levottomuuksista Pilsudskin hallitusta vastaan, joiden pitäisi tapahtuneen Galitsiassa. Koko maa tuntuu olevan levottomuuden tilassa, joka vain lisääntyy sitä mukaa, kuin parlamentin kokoontuminen lähestyy.

Pilsudski on antanut määräyksen, jolla kielletään väkijuomien kauppaaminen ja tarjoileminen toistaiseksi. Kiellon tarkotuksena on ehkäistä mahdollisia levottomuuksien puhkeamista.

Parlamentin puheenjohtaja ilmottaa, että vapaa ja esteetön vaalitoimitus presidenttiä valitessa taataan hallituksen taholta. Niinhän se Mussolinikin aikoinaan julisteli, vaikka käytäntö oli päinvastainen.

Pilsudski on täydellisen fascistisen diktatuurin perustamisen kannalla. Hän haluaa presidentille myönnettäväksi diktaattorioikeudet. Samoin ei parlamentin jäsenien pitäisi olla minkään puolueen siteissä, vaan vapaat toimimaan "maan parhaaksi" valitsijoille annetuista lupauksista huolimatta.

Managua, Nicaragua. — Nicaraguan hallituksen lähettämässä sähkösanomassa tiedotetaan Bluefieldin satamakaupungin joutuneen jälleen hallituksen joukkojen haltuun. Kapinalliset, jotka olivat vallottaneet tämän kaupungin noin kolme viikkoa sitten, eivät ryhtyneet puolustustaisteluun. Dosbocasin rautatiekeskuksen ilmotetaan myöskin joutuneen hallituksen joukkojen käsiin.

SUURHUIJAUS PALJASTETTU

MILJOONAN DOLLARIN VERRAN JÄTETTY VEROJA MAKSAMATTA VALTIOLLE — SUURVARKAAT "HOITAMASSA TERVEYTTÄÄN" ULKOMAILLA

Ottawa. — Tilintarkastajaliike Clarkson, Gordon ja Dillworth on jättänyt tulli- ja veroasiain komitealle väliaikaisen raportin niistä havainnoista, joita tarkastajat ovat tehneet heidän tarkastettavikseen määrätyistä Dominion Distilleries Products, Ltd. nimisen yhtiön kirjoista.

Tarkastajain selostuksessa tiedotetaan, että tämä montrealilainen yhtiö on tehnyt itsensä syypääksi suurenmoisiin väärinkäytöksiin. Se on jättänyt maksamatta valtiolle veroja harjottamastaan väkijuomaliikkeestä arviolta noin miljoonan dollarin arvosta.

Tarkastajain kertomuksessa sanotaan: "Jotkut kirjat ovat kirjotetut vasta viime viikolla, ja on niissä lukuisia virheitä, jotka osottavat, että kirjat ovat kiiruhtaen kirjotetut tai jäljennetyt joistakin muista lähteistä. Monia suuria eriä ei ole merkitty kirjoihin. Onpa eräskin 25,000 erä jäänyt merkitsemättä." Eräästä kirjasta kerrotaan revityn 82 ensimäistä lehteä pois, vaikka kirjassa on selvät merkit siitä, että ne ovat olleet käytännössä. Saatavat käsittävät vain kolme tiliä ja ovat epäilemättä epätäydelliset.

Edelleen tiedotetaan, että eräs tarkastettavina olleista kirjoista oli ostettu vasta sinä päivänä, jolloin komitea määräsi sanotun yhtiön jättämään kirjansa ja paperinsa tarkastettaviksi.

Tilintarkastajat selittävät, että yhtiön kirjat eivät lyö lainkaan yhteen sen liikehommien kanssa.

Tämä liike on toiminut väkijuoma-alalla, josta johtunee sen salaperäiset hommat, joista ei ole voitu tehdä merkintöjä kirjoihin, sillä niistä paljastuisi monet salakuljetushommat. Kirjoista käy kuitenkin selville, että yhtiö on myynyt väkijuomia salaperäisille henkilöille, jättänyt tullimaksuja, viinaveroja ja myyntiveroja maksamatta valtiolle.

Pienet varkaat hirtetään ja suuret "hoitavat terveyttään"

Yhtiön johtajat, jotka kykenisivät antamaan selvitystä näihin väärinkäytöksiin ovat Europassa ja etelä-Amerikassa hoitamassa "terveyttään ja liikeasioitaan", kuten hyvä tapa tällaisissa tapauksissa vaatii. Tarkastusmääräyksen antaneen komitean olisi pitänyt pidätyttää moiset suurrosvot. Mutta se olisi ollut kohtuutonta suurvarkaita kohtaan.

Canadan rajat vielä epäselvinä

Montreal. — Kysymys siitä, kuinka pitkälle sisämaahan Newfoundlandin oikeudet maahan Labradorin rannikolla ulottuvat, tulee ratkaistavaksi tulevassa lokakuussa pidettävässä valtakunnan salaneuvoston oikeusopillisen jaoston istunnossa Lontoossa.

Tästä asiasta on käyty neuvotteluja vuoden 1924 lopulla, jolloin Newfoundlandin siirtokunnan hallituksen kerrotaan tehneen epävirallisen tarjouksen koko Labradorin rannikon luovuttamisesta Quebecin maakunnalle, ehdolla että jälkimäinen maksaa noin 15 miljoonna dollarin suuruisen osuuden Newfoundlandin kansallisvelasta.

Sanottu Labradorin rannikko on äärettömän rikas metsästä, mineraaleista, vesivoimasta, meren- ja metsänriistasta. Asutus on perin mitätön, sillä siellä täällä on joskus mitätön kalastajakylä.

Tulevana syksynä lähtee Lontooseen niin Canadan kuin Quebecin maakuntahallituksenkin edustajia, sillä asia koskee myös Canadaa kokonaisuudessaan, koska määrättävä raja tulee olemaan niin Canadan kuin Quebecin maakunnankin itäisenä rajana.

Mielenkiintoinen estetuomio

Kingston, Ont. — Tuomari Meredith julisti viime keskiviikkona aikaisemmin asetetun väliaikaisen estetuomion napaneelaista Fred Sexmithiä vastaan pysyväiseksi.

Sexmith on ollut Orange looshijärjestön toimintaa paljastavan kirjan kustantamispuuhissa, jonka johdosta Canadan Orange-järjestön johto oli esittänyt oikeudelle vaatimuksen kirjan julkaisemisen ehkäisemiseksi. Jonka estämisessä järjestö on nyt päässyt tarkotuksensa perille.

Kun Sexmith tunnusti tehneensä järjestöön liittyessään valan, jossa hän oli lupautunut pitämään salaisuutenaan kaiken, mitä hän järjestössä kuulee ja näkee, niin selitti tuomari hänen ryhtyneen sopimukseen, jota hän pyrki kirjan julkaisemalla rikkomaan. Vaikka puolustaja selitti, että estetuomio on vasta sitten mahdollinen, kun on osotettu jos kenellekään on saatettu aikaan vahinkoa ja miten paljon, niin se se vaikuttanut asian ratkaisuun.

C. N. R:n liikennekustannukset

Ottawa. — Sir Henry Thornton ilmotti vastatessaan alahuoneessa A. A. Heapsin kysymyksiin, että C. N. R:n liikennekustannukset ovat olleet viime vuonna kutakin junamailia kohden \$1.75, ollen C. P. R:n kustannukset samana vuonna \$1.50. Edellisenä vuotena olivat kustannukset vastaavasti \$1.81 ja \$1.58.

Heaps vaati yksinomaan C. N. R:n käyttämistä hallituksen liikenneasioissa. Hallituksen puolesta ilmotettiin, että noin kaksi kolmannesta hallituksen liikenneasioista on luovutettu kansallisen järjestelmän suoritettaviksi.

Meksikon viinat Yhdysvaltoihin

Ottawa. — Täällä toimitetuissa tutkimuksissa on selvinnyt, että Canadassa liikettä harjottavat väkijuomakauppiaat ja tehtaat ovat lähettäneet paljo viinaksia laivateitse muka Meksikoon. Vaikka laivapaperit valmistetaankin näitä lähetyksiä varten osotettuna Meksikoon, niin todellisuudessa viedään nämä viinakset salateitse Yhdysvaltoihin.

On sattunut myös tapauksia, että Meksikoon laivatut läpikulkutavarana ulkomailta saapuneet väkijuomat ovat tuodut salaa takaisin Canadaan, väkijuomatullien kiertämistarkotuksessa.

Jättiläismäistä tiilitrustia suunnitellaan

New York. — Yleinen tiilitehtailijoiden yhdistys ilmottaa, että sillä on parhaillaan teoreettisen suunnittelun alaisena kaikkien tärkeimpien tiilitehtaiden yhdistäminen yhdeksi suurliikkeeksi tai toisin sanoen trustiksi.

Näiden tiilitehtaiden omistama maa-alue on 50,963 eekkeriä, eli noin 79.6 neliömailia. Arvioidaan, että maa-alueet ovat keskimäärin \$1,000 arvoisia eekkeriä kohden. Sijotettuja pääomia on näillä liikkeillä \$120,000,000. Tehtailla työskentelee noin 37,000 työläistä. Näiden lisäksi lasketaan suuria työläisarmeijoita toimivan lähellä tiiliteollisuutta ja noin 368,000 ihmistä on suoranaisesti riippuvaisia tiiliteollisuudesta.

Suuret työt alkamassa Quebecissa

New York. — Arvidassa ja Chute a Caronissa, Lake St. John piirissä, pohjois-Quebecissa, tulee alotettavaksi laajat ja suurenmoiset aluminiinitehtaan ja vesivoimalaitoksen rakennustyöt, ilmotetaan täällä Aluminium Companyn johdon taholta. Kahden miljoonan dollarin arvosta rakennustarpeita ja välineitä on valmiina paikalle lähetettäväksi padon, kanavan ja vesivoimalaitoksen rakentamista varten Chute a Caroniin.

Quebec Development Company on saanut tehtäväkseen rakennustöiden suorittamisen.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:

S. G. NEIL. ARVO VAARA

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $2.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu muistolauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.

Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin, 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Canadan ammattiyhdistysliikkeen kriisi

Canadan kommunistipuolue on antanut lausunnon kriisistä Canadan ammattiyhdistysliikkeessä. Tulemme julkaisemaan tuon lausunnon lehtemme seuraavan, ensi torstain, numeron toimituspalstoilla. Lausunnon alkulauseessa lausutaan, että «kuluneen vuoden aikana on Canadan ammattiyhdistysliikkeessä kehittynyt asiantila, mikä tekee välttämättömäksi, että kommunistipuolue uudelleen määrittelee kantansa ja menettelytapaohjelmansa tämän maan ammattiyhdistysliikkeen suhteen».

Puolueemme pää-äänenkannattaja kirjottaa lausunnon johdosta seuraavaa:

Kommunistipuolueen lausunto ammattiyhdistysliikkeemme tilanteesta ja tehtävistä ansaitsee maan jokaisen luokkatietoisen työläisen mitä lähimmän syventymisen. Me uskomme, että tässä lausunnossa tehdään todellinen yritys painiskella Canadan ammattiyhdistysliikkeen probleemien kanssa, joka on jotakin sellaista, johon Tom Moorella ja hänen ystävillään ammattijärjestön toimeenpanevassa komiteassa ei ole mitään halua ryhtyä. Kuten hyvät vanhoilliset ainakin, Tom Moore ja hänen kannattajansa sulkevat silmänsä ja tukkivat korvansa liikkeessä tapahtuville muutoksille ja sitten väittävät ei näkevänsä eikä kuulevansa mitään. Kun he ovat pakotetut myöntämään, että todella tapahtuu jotakin, joka on heille epämieluista, niin he huutavat «ristiinnaulitkaa kommunistit» ja arvelevat ansainneensa palkkansa.

Mutta Canadan ammattiyhdistysliikkeessä on kyseessä jotakin paljoa tärkeämpää kuin matka Geneveen tai kysymys paikasta Tom Moorelle Canadan kansallisten rautateiden johtokunnassa. Pannujen tekijäin ja sähköttäjäin eroamisliikkeet, tyytymättömyys radankorjaajain keskuudessa, kaivostyöläisten uudelleenjärjestäytyminen länsi-Canadassa eivät ole sattumia eikä päähänpistoja. Ne ovat osa yhteiskunnallisesta ja poliittisesta kehityksestä. Ne nousivat luokkataistelutarpeista ja vaativat varman selityksen. Ammattijärjestön kuukausijulkaisu, «Congress Journal», käsittelee kaikkia näitä pahansuopain kommunistien «masinoimisina». Mutta tämä suhtautuminen on vanhentunutta ja menettämässä makunsa, Mr. Moore.

Tosiasia on, että Canadan ammattiyhdistysliikkeessä on vakava kriisi. Muutamain viimeisten vuosien taistelut ovat jääneet tuloksettomiksi tehoisan keskitetyn johdon ja kansallisen yhtenäisyyden puutteessa. Työläisten on täytynyt taistella rohkeasti suurta ylivoimaa vastaan. Mutta he ovat tulleet lyödyiksi, kuten esim. kaivostyöläiset ja postityöläiset, sentähden, että ammattijärjestöllä ei ole ollut valtaa toimia, asettaa ylimääräisiä veroja aineellisen tuen hankkimiseksi taisteleville työläisille ja johtaa heitä. Poliittinen liike, Canadan työväenpuolue, on kärsinyt samoista syistä. Ja samat vastukset ovat Canadassa kohdanneet ammattiyhdistysliikkeen kansainvälistä eheysliikettä.

Kansallisen itsenäisyyden, riippumattoman toiminnan puute on syypää Canadan ammattiyhdistysliikkeessä vallitsevaan sekaannukseen, avuttomuuden tunteeseen, järjestöjen monilukuisuuteen ja johdon epävarmuuteen. Tämä on tämänpäivän keskeisin kysymys ja kommunistipuolueen lausunto käsittelee sitä rohkeasti ja rakentavasti.

Voitto yhtenäisyydelle

Äskettäin tapahtui Londonissa, Ont., toimivan kenkätyöläisten ammattiyhdistyksen kokouksessa vallankaappauksen tapainen, jonka kautta eräs vanhoillinen S. G. Mandell valittiin toveri Gravesin tilalle yhdistyksen edustajaksi kaupungin-ammattiyhdistysten keskusneuvostoon siitä syystä, että Graves oli vasemmistolainen ja kommunisti. Tämän tapahduttua riensivät yhdistyksen vanhoilliset jäsenet m.m. porvarislehdille kertomaan, kuinka muka Gravesin valinta olisi alunperin ollut vain jonkinlainen pieni «erehdys», joka nyt korjattiin.

Tämän «erehdyksen» korjaaminen on nyt kuitenkin osottautunut itse «erehdykseksi», sillä se oli hyvin ymmärrettävistä syistä suoritettu yhdistyksen sellaisessa kokouksessa, missä ei syystä tai toisesta ollut saapuvilla muuta kuin pieni osa jäsenistä ja niistä pieni enemmistö vanhoillisia. Seuraavassa kokouksessa, johon jäsenistö oli saapunut runsaslukuisena, otettiin asia uudelleen esille ja toveri Graves valittiin uudelleen edustajatoimeen, josta «erehdystä» korjaamaan ryhtynyt edellinen kokous oli hänet erottanut, ja vanhoilliset saivat aika löylyytyksen.

Tämä on niinkuin sen tuleekin olla, lausuu Worker, joka Gravesin erottamisen tapahduttua kirjotti, että hänen erottamisensa pelkästään sen vuoksi, että hän oli kommunisti, oli ammattiyhdistysliikkeen hajottamista. Ammattiyhdistys on joukkojärjestö ja sen täytyy hyväksyä jäsenikseen kaikkia poliittisia mielipiteitä omaavia työläisiä. Miksi sitten tulisi rangaista juuri niitä työläisiä, joiden poliittiset mielipiteet sattuvat olemaan täydellisimmin johdonmukaisimmat ja täydellisessä sopusoinnussa sen filosofian kanssa, mille ammattiyhdistysliike perustuu — filosofian kanssa taistelusta palkkajärjestelmää vastaan, taistelusta ei vain parempien olosuhteiden puolesta, vaan riiston lopullisesti hävittämiseksi. Kommunismi täydentää ammattiunionismia. Juuri poliittisten mielipiteittensä takia kommunisti onkin hyvä taisteleva ammattiunionisti ja luokkataistelija. Erottaa ja asettaa poikkeusasemaan kommunisteja, jotka painostavat teollista, kansallista ja kansainvälistä yhtenäisyyttä ja yhä tehokkaamman taistelun käymistä parempien olosuhteiden ja luokkatietoisuuden kohottamisen puolesta, on sen sortamista ja lyömistä, mikä on parhainta ammattiunionismissa. Me olemme iloisia Londonin kenkätyöläisten päätöksen johdosta; he ovat «lyöneet iskun vapauden puolesta», lausuu lainaamamme lehti.

Yhtenäisyyden voitosta Suomen ammattijärjestössä

kirjottaa Suomen Työväenjärjestön Tiedonantaja toimituspalstallaan seuraavaa:

Voitto on saavutettu. Suomen ammattijärjestön yhtenäisyyttä uhkaava vaara on torjuttu. Hajottajain toiveet on tehty tyhjiksi. Suomen ammattijärjestö pysyy edelleenkin yhtenäisenä.

Kauan oli tilanne edustajakokouksessakin epäselvä. Hajotusagitatsioni kokouksen edellä oli ollut tavattoman voimakas ja kiihkeä. Hajottajalehdistö kirjotti ammattijärjestön pirstoutumisesta melkein kuin jo tapahtuneesta tosiasiasta. Samaa saarnasivat heidän palkatut matkapuhujansa. Ja hajotustyön takana tiedettiin olevan miehiä, jotka eivät häikäile vähääkään, joille työväen etu on sivuseikka heidän itsekkäiden pyyteittensä rinnalla. Hajotustyötä vastustavain sosialidemokraattien vaikutus tiedettiin hyvin vähäiseksi. Edustajakokouksessa ei hajotusuhkaa tosin vedetty kovin räikeästi esille. Se katsottiin tietysti taktillisesti viisaammaksi. Mutta silti tiedettiin, että sos.-dem. ryhmässä oli useita ehdottoman hajotuksen kannattajia. Tilanne oli siis uhkaava, vaara ovella.

Mutta nyt on se torjuttu. Yhtenäisyyden kannattajain esiintyminen, josta selvästi kävi ilmi rehellisessä mielessä harrastettu yhtenäisyyspyrkimys, löi kiivaimmiltakin hajottajilta aseet käsistä. He näkivät, että jos he nyt ryhtyvät hajottamaan, eivät he saa mukaansa ketään. Sosialidemokraattisetkin työläiset näkisivät liian selvästi hajotuspyrkimysten rikollisuuden. Siksi täytyi hajottajain taipua välttämättömyyteen. Ottaa vastaan se, mitä heille yhtenäisyyden kannattajain taholta tarjottiin ja luopua hajotushommastaan. Kokouksessa esitetty vasemmistoryhmän julkilausuma vei pohjan hajottajain alta, niin että sopimus toiminnan kokoonpanosta saatiin aikaan. Nyt eivät hajottajat puhuneet enää mitään enemmistöstä ammattijärjestön johdossa. He saivat tyytyä siihen kolmannekseen, mikä heille annettiin.

Huolimatta niistä myönnytyksistä, joita hajotusuhkan alaisina täytyi tehdä, myöntymisestä hajottajain vääriinkin vaatimuksiin, oli ammattijärjestön 7:s edustajakokous sittenkin voitto Suomen työväelle. Yhtenäisyys saatiin säilytetyksi, hajotus torjutuksi — ja sehän sittenkin tässä tilanteessa oli kaikkein tärkein, kuten yhtenäisyyden kannattajat aina ovat painostaneet. Yhtenäisyys säilyi — ja kapitalistilehdet saavat niellä takaisin sen riemunsa, jonka ne hajotustyön alkaessa jo laskivat valloilleen. Ruotsikkoporvarien pää-äänenkannattaja puhuu jo juhlavasti kirjotuksessaan «lisätystä ammatillisesta taisteluvalmiudesta». Suomen työväkeä ei sittenkään saatu taistelukyvyttömäksi.

Ei saatu, eikä saada. Tämä vaara, mikä nyt on torjuttu, on varmaan ollut hyvänä opetuksena eheyden ja lujan yhtenäisyyden välttämättömyydestä työväen luokkataistelussa. Epäilemättä tulevat työläiset nyt entistä lujemmin liittymään omien, yhtenäisten luokkajärjestöjensä ympärille, ja toimimaan niissä siihen suuntaan, että työväen taistelurintama yhä kasvaisi ja lujittuisi. Ja ennenkaikkea siten, että kaikki työläiset voitettaisiin tinkimättömän luokkataistelun kannalle, niin että työväen luokkavoiman hajottajilla ei enää olisi mitään mahdollisuutta jatkaa hajotustyötään, vaan että tästedes voitaisiin suljetuin rivein käydä hyökkäykseen työväen luokkavihollista, porvaristoa, ja sen edustamaa kapitalistista järjestelmää vastaan.

Suomen ammattijärjestön yhtenäisyys on turvattu

Edustajakokouksen vasemmistoryhmän yhtenäisyysjulistus

Toukok. 8 p:nä esitettiin ammattijärjestön edustajakokouksen yhtenäisyyttä kannattavan ryhmän taholta seuraava

selitys

Pitäen ammattijärjestön yhteyttä Suomen työväenluokalle niin kalliina, että sitä on suojeltava ja säilytettävä raskaiden uhrauksienkin hinnalla, ellei hajotusta muuten voida estää, ovat allekirjottaneet perusteellisesti asiaa harkittuaan päättäneet asianomaisissa valiokunnissa kannattaa erinäisiä sellaisia päätösehdotuksia, että katsomme olevamme velvolliset kantamme selitykseksi ammattijärjestön edustajakokoukselle esiintuomaan seuraavaa:

Se ennenkuulumaton hyökkäys S. ammattijärjestön yhteyttä vastaan, johon joukko vanhoillisimpia sos.-dem. puolueen jäseniä ryhtyi viime tammikuulla pitämässään ryhmäkokouksessa, on kylläkin tullut maamme ammatillisesti järjestyneen työväen valtavan enemmistön puolelta yli maan pidetyissä järjestökokouksissa selvästi ja jyrkästi tuomituksi. Lukuisat sosialidemokraattisetkin työläiset ovat yhtyneet julkisesti tuomitsemaan noiden porvarillistuneiden oikeistolais-demokraattien julistamat hajotusuhkaukset maamme ammatillista työväenliikettä vastaan. Ja viimeksi, kuten tunnettua, kärsi ammattijärjestön edustajavaaleissa noiden oikeistolais-sosialidemokraattien ryhmätoiminta, jota järjestämään oli asetettu moninaisia johtavia komiteoja, musertavan tappion.

Ammattijärjestön edustajakokoukselle olisi siis nyt täysi mahdollisuus suoralta kädeltä — ja aivan ansion mukaan — lyödä takaisin noiden puoliporvarillisten ammattipolitikoitsijain uhkavaatimukset, jotka suuntaantautuvat Suomen työväen luokkaetuja vastaan. Se olisi oikein, mutta olisiko se hyvin harkittua? Ei, se olisi jokseenkin harkitsematonta. Sillä silloin nuo ammatillisen liikkeen hajottajat voisivat toteuttaa sen julkeimman uhkauksensa, että perustavat uuden (puoliporvarillisen) ammattijärjestön. Vaikka onkin selvää, etteivät he silloin saisi muuta kuin pienen osan järjestöjä ja jäseniä eroamaan S. ammattijärjestöstä ja liittymään heidän hajotusjärjestöönsä, niin joka tapauksessa sekin jo merkitseisi Suomen yhtenäisen ammattiliikkeen järjestöllistä hajotusta. Että silloin olisi tässä maassa kaksi keskenään riitelevää ammattijärjestöä, se olisi työnantajille mieleinen ja edullinen tila, mutta työväenluokalle vahingollinen, jopa vaarallinenkin. Työväen palkkaliikkeiden ja työtaistelujen murtamiseksi saattaisivat työnantajat pelata niin, että he sen jälkeen useissa tapauksissa ehkä kieltäytyisivät olemasta tekemisissä S. ammattijärjestön kanssa sekä sen sijaan osottaisivat suosiota ja ehkä myöntäisivät pikkuetujakin uudelle oikeistolais-sosialidemokraattiselle ammattijärjestölle, huolimatta sen heikkoudesta, saadakseen sen avukseen rikkomaan ja sotkemaan vanhan ammattijärjestömme luokkataistelurintaman eheyden. Semmoinen voi kyllä tuntua hyvältä esim. Elannon johtajasta, joka on tottunut työtaisteluissa edustamaan työnantajistoa, ja joka sos.dem. puolueen viime puoluekokouksen avajaisissa, ollen silloin puolueen puheenjohtajana, kehotti puolueen jäseniä "aktiivisesti toimimaan" siinä tarkotuksessa, että joko ottaisivat tämän maan ammatilliset järjestöt "käsiinsä" taikka "astumaan niistä ulos ja perustamaan uutta ammatillista järjestöä." Hänen puoleltaan ja hänen lähimpäin hengenheimolaistensa puolelta tuo meininki on täysin ymmärrettävää, mutta työväenluokalle siitä koituisi pelkkää vahinkoa ja turmiota. Sitä paitsi voisi virkavaltakin silloin ruveta kaikin tavoin suosimaan tannerilaista ammattijärjestöä ja erityisesti vainoamaan työväenluokan yleistä ammattijärjestöä koettaen uskotella ja syyttää sitä "kommunistiseksi" ja miksi tahansa.

Meidän mielestämme on ammattijärjestön edustajakokouksen koetettava kaikin tavoin estää tuollaisen turmiollisen hajaannustilan syntyminen maamme ammatillisessa liikkeessä, mutta sitä taas ei ole mahdollista tehokkaasti estää muulla tavalla kuin että tehdään noiden oikeisto-sosialidemokraattien, hajottajain uhkavaatimusten johdosta suuria myönnytyksiä — tuntukoonpa se sitten kuinka katkeralta tahansa. Heidän hajotusuhkauksensa johdosta on nyt edessämme eräänlainen pakkotila, jossa, suojellen S. ammattijärjestön eheyttä, emme voi määrätä kantaamme heidän uhkavaatimuksiinsa nähden sen näkökannan mukaan, ovatko ne oikeita vai vääriä, vaan on niitä punnittava siltä näkökannalta, **mitä vääriä vaatimuksia meidän nyt täytyy hyväksyä** välttääksemme heidän hajotusuhkauksensa toteutumisen.

Tätä varten on meidän nähdäksemme ammattijärjestön edustajakokouksen, yleisesti sanottuna, tehtävä niin suuria myönnytyksiä, **että ylipäänsä sosialidemokraattisetkin työläiset ammattijärjestön riveissä myöntävät edustajakokouksen päätökset heidänkin kannaltaan oikeuden ja kohtuuden mukaisiksi.** Kun näin tapahtuu, niin silloin eivät porvarillistuneet oikeistojohtajat saa, vaikkapa yrittäisivätkin, perustetuksi mitään "uuden ammattijärjestön" näköistäkään hajotusjärjestöä, koska sos.-dem. työläiset eivät näe olevan mitään kunnon syytä eroamiseen Suomen työväenluokan yhteisestä ammattijärjestöstä, ja pelkistä tuomari Tannereista, Artturi Aalloista, Salovaaroista y. m. s. ei ammattijärjestön näköistä laitosta synny.

Tältä näkökannalta punniten tammikuulla pidetyn oikeisto-sosialidemokraattisen ryhmäkokouksen uhkavaatimuksia olemme tulleet seuraaviin tuloksiin:

1) Yksi noista vaatimuksista, koskeva suhdetta poliittisiin puolueisiin, on S. ammattijärjestön sääntöjen ja tarkotuksen mukainen ja voidaan sen vuoksi ilman muuta hyväksyä. Kun sanotaan, että "ammatillisten järjestöjen, niin peruskuin keskusjärjestöjenkin, on työskenneltävä ainoastaan ammatillisen toiminnan alalla sekaantumatta poliittisten puolueitten tehtäviin" ja ettei ammatillisen liikkeen varoja saa käyttää poliittisten puolueitten tarkotuksiin, niin on meidänkin mielestämme tällainen sääntö maamme ammattiliikkeessä paikallaan ja välttämätön. On vain naurettava silmänkääntötemppu, että nuo hajotusmestarit, jotka juuri väenvängällä yrittävät saada maamme koko ammatillisen liikkeen "käytetyksi poliittisen puolueen tarkotuksiin", ovat ottaneet tuon kauniin säännön väärien uhkavaatimustensa joukkoon.

2) Ammattijärjestön johdon valintatapaa koskevassa kysymyksessä on mielestämme syytä myöntyä siihen vaatimukseen, että johto valitaan edustajakokouksessa, kunhan vain otetaan sääntöihin samalla kertaa sellainen määräys, että suureen toimikuntaan tulee edustajakokouksessa valita vähintään yksi edustaja kustakin liitosta ja suurimmista liitoista yksi lisäjäsen kultakin alkavalta 3,000 jäseneltä. Kun täten ei minkään liiton vaikutus a.j:n johdossa tule syrjäytetyksi, on tällainen oikeuden ja kohtuuden mukainen valintatapa epäilemättä omansa tyydyttämään sosialidemokraattisiakin työläisiä.

Väärin, sitävastoin olisi hyväksyä sitä hajottajain ilkialastonta puoluepyyteiden vaatimusta: "että ammattijärjestön toimikunnan jäseniksi ja varajäseniksi valitaan **puolet** sosialidemokraattien ehdottamista henkilöistä. Niinkauan kun sos.-dem. puolueen jäsenet ovat kannattajineen **vähemmistönä** S. ammattijärjestössä, ei heillä minkään oikeuden ja kohtuuden mukaan ole oikeutta vaatia **enemmistöä** johdossa. Semmoinen vaatimus ei ole lainkaan työväen oikeudentunnon mukainen, vaan pikemmin se tuntuu kapitalistisen vähemmistö-diktatuurin mukaiselta komennolta. Ei suinkaan kukaan oikeudentuntoinen sosialidemokraattinenkaan työmies kannata tuommoista vääryyttä johtopaikkain ahnehtimisessa. Ei siis sillä tavalla, vaan täysin oikeuden mukaan on sosialidemokraattisen puolueen jäseniä valittava a.j:n johtoon, **vähintään** niin paljon kuin mikä vastaa heidän suhteellista voimaansa ei ainoastaan edustajakokouksessa, vaan ylipäänsä a.j:n riveissä. Pikemmin vielä vähän päälle kuin yhtään vaille, niin ettei tule turhaa riitaa mahdollisesta laskuvirheestä.

3) Hajotuksen hommaajat vaativat päätettäväksi, että ammattijärjestön on lähetettävä edustajiaan ottamaan osaa Kansainliiton työtoimiston konferensseihin. A.j:n viides edustajakokous sen nimenomaan päätöksellään kielsi, ja se oli periaatteellisesti aivan oikea päätös, sillä Geneven työtoimisto on, samoinkuin koko "Kansainliittokin", kapitalististen hallitusten, eikä työväenluokan etuja vastaava laitos. Mutta siitä huolimatta on vielä paljon sosialidemokraattisia työläisiä, jotka uskovat ja toivovat, että työtoimiston työllä voidaan työväenlainsäädäntöä edistää. Me pahoin pelkäämme, että he tulevat tuossa toivossaan täydellisesti pettymään, mutta kun he kerran vielä nykyään uskovat Kansainliiton työtoimiston apuun, on heidän annettava kokea, tuleeko sieltä apua. Tässä suhteessa on siis tehtävä heille myönnytys, jota a.j:n toimikuntakin on puoltanut pääasiassa sillä syyllä, että sen mielestä on tätä ennen tapahtuneesta a.j:n edustajain osanotosta Geneven työtoimiston konferensseihin ollut hyötyä siihen nähden, että siten on voitu ulkomaiden työläisedustajille tehdä selkoa tilanteesta täällä, kiinnittäen kansainvälistä huomiota porvaristomme vainotoimenpiteisiin. Vaikkapa tuossa huomautuksessa hiukan onkin perää, niin ei mielestämme a.j:n toimikunta olisi saanut rikkoa edustajakokouksen selvää päätöstä. Nyt on kuitenkin välttämätöntä ammattijärjestön hajotusuhkan takia muuttaa tuo entinen päätös oikeuttaen a.j:n toimikunnan lähettämään edustajiaan ottamaan osaa sanotun työtoimiston konferensseihin, samalla muistuttaen, että tähän asti tapahtunut edustajain lähettäminen sinne on ollut a.j:n viidennen kongressin selvän päätöksen rikkomista.

4) Hajottajain viimeinen uhkavaatimus tarkottaa S. ammattijärjestön liittämistä Amsterdamin ammatti-internationaleen. Meistä se jos mikään on väärä vaatimus etupäässä siihen katsoen, että Amsterdamin internationalen johto, kuten tunnetaan, tosiasiassa edustaa jotakuinkin yhtä vanhoillista porvarillistunutta suuntaa kuin ne oikeistolais-sosialidemokraatit Suomessa, jotka hommaavat ammattijärjestön hajotusta. Tietysti Amsterdamin ammatti-internationalenkin järjestöjen riveissä on suuret määrät, epäilemättä suuri enemmistökin, sellaisia työläisiä, jotka ennemmin tai myöhemmin tulevat astumaan selvemmän luokkataistelun tielle. Tähän katsoen on täysin oikein ja välttämätöntä mitä vakavimmin ja tarmokkaimmin pyrkiä kansainvälisen ammatillisen liikkeen kokoamiseen ja täydelliseen yhteenliittämiseen. Erittäin tärkeä alote sillä tiellä on jo tehtykin Englannin ja Venäjän ammattijärjestöjen yhteistoiminnalla. Meidän varma vakaumuksemme on se, että kansainvälisen ammatillisen yhteyden rakentaminen voi tarkotuksenmukaisemmin tapahtua juuri sellaisen yleisen kansainvälisen yhteyskongressin kautta kuin englantilais-venäläinen komitea on ehdottanut, emmekä me tästä vakaumuksestamme voi luopua. Mutta sensijaan katsomme hajotusuhkan edessä välttämättömäksi, että edustajakokous selittää yleisäänestyksellä 1922 syntyneen päätöksen Punaiseen ammatti-internationaleen liittymisestä kumotuksi.

Nämä suuret myönnytykset, jotka perusteellisen harkinnan jälkeen täten esitämme a.j:n edustajakokouksen päätettäviksi, teemme tietoisina siitä, että tällä tavoin tulee tehtyä raskainkin mahdollinen yritys Suomen ammattijärjestön yhteyden suojelemiseksi, kuitenkaan päästämättä luisumaan maamme ammatillista liikettä työväen luokkataistelun kannalta tuuliajolle tai porvarillistuneiden työväenjohtajain eksytettäväksi. Me olemme tietoisia siitä, että monet ammatillisesti järjestyneet työläiset maassamme, joiden kanssa tahdomme aina käsi kädessä toimia, pitävät tässä ehdottamiamme myönnytyksiä kerrassaan liian pitkälle menevinä katsoen siihen, että ne merkitsevät myöntymistä hajottajain **vääriin** vaatimuksiin. Kerrankos meidän on ollut pakko työnantajainkin uhkavaatimusten edessä työsopimusneuvotteluissa tehdä raskaita myönnytyksiä, koska olemme nähneet, että jos sillä kertaa taisteluun ryhdyttäisiin vaikka kuinka tiukasti, niin ei siitä olisi apua, vaan ehkä kävisi vielä hullummin. Samantapaisiin tilapäisiin perääntymisiin, vieläpä vaikeampiinkin, on maamme työväenluokan täytynyt alistua usein valtiollisenkin luokkataistelunsa vaiheissa.

Enemmistön täytyy toisinaan vaikeissa olosuhteissa perääntyä pienenkin vähemmistön edessä. Jos se välttämättömässä tapauksessa harkitusti suoritetaan, ei se merkitse tappiota, vaan kunnollista valmistumista **voittamaan** — toisella kertaa Suomen ammattijärjestön uuden johdon tehtävänä on nyt lähimmässä tulevaisuudessa **voittaa Suomen sosialidemokraattiset työläiset vakaumuksessa ja tietoisuudessa varmalle proletaarisen luokkataistelun kannalle.**

Kun se saavutetaan, niin uusista tannerlaisista hajotushankkeista ei ole enää vaaraa.

Edv. Jokela.
Werner Halen.
A. Wahlroos.
Aug. Kunnari.
J. Rötkö.
Aleks Valkonen.
Eero Lundgren.
Hj. Nylund.
L. Salomaa.
Hj. Rautanen.
Ville Suhonen.
Kalle Sarkkinen.
Aug. Mäenpää.
Juho Jokela.
Nikolai Niemelä.
Otto Vapalahti.
K. Kiivas.
August Hämäläinen.
Yrjö Lehtinen.
Väinö Uurtamo.
Kalle Leivo.
K. V. Nummelin.
A. Österman.
Lauri Myllymäki.
Pekka Katajisto.
Artturi Rönnqvist.
Maurits Rosenberg.
L. Lindqvist.
E. Virtanen.
A. Stahlberg.
Aino Kapanen.
Mikko Järvinen.
Juho Alanne.
A. Nousiainen.
Yrjö Tuominen.
J. Lehtonen.
K. Maskula.
Kalle Kyhälä.
Taavi Varjus.
Hannes Juvonen.
Matti Lammi.
Adam Malm.
Sandra Lehtinen.
Juho Jalo.
Juuso Suominen.
Otto Mikkola.
Hj. Virta.
J. Kauhanen.
V. Laavola.
A. Aaltonen.
T. Visanen.
I. Aalto.
A. Aaltonen.

Pari lausuntoa

Eräs amerikalainen politikoitsija lausui Englannin yleislakon päättymisestä m. m. seuraavaa:

"Oli olemassa mahdollisuuksia siihen nähden, että työväenliikkeen järkevät ainekset, jotka nyt kontrolloivat, pelkäsivät menettävänsä kontrollin, jos lakko olisi jatkunut pitkän ajan. Sellaisena suuren jännityksen aikana ilmenee pyrkimys antaa intohimoille periksi ja antaa harkintakykynsä mennä. Jos yleislakko olisi jatkunut edelleen pitkän ajan, olisi vähemmistö, kansanvallan viholliset työväenliikkeessä, voinut pelata onnistuneesti työläisten intohimoilla ja johtanut ne väkivallan teille yrittämään pystyttää terrorivaltaa venäläiseen malliin vuosilta 1917—1918. Tämä olisi taannuttanut työväenliikkeen edistystä moniksi vuosiksi. Me voimme huoletta uskoa, että brittiläiset työväenjohtajat tiesivät mitä tarkottivat, myöntyessään niin ilmeisen mietoon ratkaisuun."

Kukako on se politikoitsija, joka näin kirjotti? Yhdysvaltain sosialistipuolueen johtomies V. L. Berger.

Liitämme edellisen jatkoksi erään toisen lausunnon samasta asiasta, ja lukija huomaa kuinka se liikkuu samalla pohjalla, siinä määrässä, että voisi hyvällä syyllä luulla sen olevan osan edellisestä lausunnosta. Se kuuluu seuraavalla tavalla:

"Lakon johtajat pelkäsivät. Vaikka ne jatkuvasti kielsivät lakon vallankumouksellisuuden, tiesivät he, että jos lakko olisi jatkunut, olisi se tullut vallankumoukselliseksi. Yleislakko ei olisi kauaa jatkunut vanhoillisen johdon alaisena. Niiden oli joko lopetettava lakko, tai luovuttava johtoasemastaan."

Tämän lausunnon on antanut Chicago Tribune, tunnettu työläissyöjä, kapitalistilehti.

Nämä lausunnot osottavat, kuinka "sosialistijohtajan" ja kapitalistilehden ajatuksenjuoksu menee samaa uraa.

Eikä tämä ole suinkaan mikään poikkeuksellinen ilmiö, se on sääntönä tässä asiassa.

Edmonton. — Albertan maakuntavaalit on määrätty tapahtuvaksi kesäkuun 28 päivänä. Ehdokkaat ovat nimitettävät kymmentä päivää ennen vaaleja.

Useilla seuduin ovat työläisetkin ryhtyneet toimenpiteisiin edustajaehdokkaiden asettamiseksi ja valitsemiseksi näissä vaaleissa. Sillä työläisten keskuudessa on ollut suurta tyytymättömyyttä siihen "farmarien ja työläisten" hallituskomentoon, joka on ollut maakunnan ohjaksissa noin viisi vuotta.

ELLI TOMPURI

Näytelmällinen ilta

Fort Francessa, maanantaina, kesäkuun 7 p.
Fort Williamissa, tiistaina, kesäkuun 8 p.
Port Arthurissa, keskiviikkona, kesäkuun 9 p.
Nipigossa, torstaina, kesäkuun 10 p.
Sault Ste. Mariessa, Mich., sunnuntaina, kesäkuun 13 p.
Sault Ste. Mariessa, Ont., maanantaina kesäkuun 14 p.
Beaver Lakella, Ont., tiistaina, kesäkuun 15 p.
Sudburyssa, Ont., keskiviikkona, kesäkuun 16 p.
Creighton Minella, Ont., torstaina, kesäkuun 17 p.
Timminsissä, lauantaina, kesäkuun 19 p.
So. Porcupinessa, maanantaina, kesäkuun 21 p.
Kirkland Lakella, tiistaina, kesäkuun 22 p.
Cobaltissa, keskiviikkona, kesäkuun 23 p.
Torontossa, lauantaina, kesäkuun 26 p.

— OHJELMA: —

Ohjelman esittely, Runoja, Järnefelt: Kuolema sekä Sibeliuksen tanssi: Walse Triste, Kivi: Nummisuutarien Eskon paluu häämatkaltaan. Shakespeare: Kohtauksia Romeosta ja Juliasta. Wilde: Salome, tanssi ja monologi.

ARVOSTELUJA ELLI TOMPURISTA: OLIVER HINSDELL, The Little Theaterin johtaja, Dallas, Texas: Tompuri on sormenpäitään myöten taiteilija. Minä en tule koskaan unohtamaan hänen mestarillista näyttelemistään Antonius ja Cleopatra; se oli teatterikäyntieni valopilkku.

KINGSTON DAILY LEADER, Kingston, N. Y.: Hänen Kleopatransa oli ainutlaatuinen ja korkeasti taiteellinen.

DAILY DISPATH, Utica: Elli Tompurista oli ennakko tieto, että hän omaa tavallista suuremman taidon ja tenhon. Esitykset menivät yli uticalaisten toiveitten.

THE SPOKEN WORLD, Dagget: Hänen Salomessaan aistillinen hurma hukkuu henkisen surun huutoon.

Näytännöt alkavat kello 8 illalla. Omat puvut ja näyttämölaitteet.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Tilivelat maksettava

Vapauden puolivuosi tilipäätös tehdään t.k. 30 päivään, päättyvältä tilikaudelta. Siihen mennessä pitää tilivelat tulla maksetuiksi niin että eivät jää pitemmäksi ajaksi retajamaan. Ilmottajat, osastot ja asiamiehet, ottakaapa tämä huomioonne.

Toverillisesti

VAPAUDEN KONTTORI.

Port Arthurin uutisia

"Pappi pulassa". Tuntuu omituiselta heti alussa kirjottaa "Pappi pulassa", mutta kun kuulee että se on näytöskappale, niin ei enää ihmettele, sillä voihan näytöskappaleissa tapahtua mitä hyvään. Kuitenkin on nyt asian laita sillä tavalla, että mainitunlainen tapaus, joka on kappaleeksi kirjotettu, on todenperäistä asiaa, mitä tapahtuu jokaiselle kuolevaiselle, ei yksin papille; nimittäin että voi aviomiehenä rakastua useampaankin kuin yhteen naiseen tai ainakin pitää seuranaisenansa useaempaa kuin yhtä naista. Siten juuri on tässä kappaleessakin tapahtunut. Kappale on parhaimpia naurupillereita katsojille, joskaan ei henkilölle, joka joutuu papin osaa esittämään. Tulkaa t.k. 5 päivä haalille, niin näette "Pappi pulassa" osaston näyttämöltä.

Osastomme lauluseura teki matkan Nipigon osaston talolle v.k. 24 päivä. Matka onnistui muuten kaikin puolin hyvin, paitsi suuri matkustusauto näytti pitävän pahana liian suurta kuormaa, koska ehtimiseen pysähtyi ja ajoi matkustajat kävelemään. Perille kuitenkin päästiin; samoin takaisin, joten siitä ei sen enempää.

Lauluseuran puolesta lausun vain kiitokset Nipigon tovereille vieraanvaraisuudestaan.

Suomelainen farmari yritti tehdä itsemurhan. Oscar Räsänen, jolla on ollut maa Fletissä, C. N. R:n varrella, aikoi tehdä itsemurhan leikkaamalla kaulansa poikki partaveitsellä.

Räsänen oli mennyt Secord-kadulla olevaan saunaan lauantain, v.k. 22 päivän illalla ja ottanut saunasta yksityisen kylpyhuoneen. Kun häntä ei alkanut kuulua pois kylpyhuoneesta, josta oli kuultu jotain erityistä liikettä, niin mentiin katsomaan kylpyhuoneeseen, missä nähtiinkin Räsänen makaavan lattialla verissään puukonhaava kaulassa ja käsivarressa.

Paikalle kutsuttiin lääkäri sekä poliiseja, jotka toimittivat miehen sairaalaan. Kumpikaan haavoista ei ole hengenvaarallinen, joten mies tulee toipumaan.

Räsänen on ollut tässä maassa lähes kaksi vuotta ja hänelle tuli vaimo Suomesta puolitoista vuotta sitten. Sen jälkeen ottivat he uudismaan Flet nimisestä paikasta C. N. R:n varrella, jossa ovat asuneet. Vaimo jätti kuitenkin hänet sinne v.k. alkupäivillä tai heti kun pääsi pois sairaalasta, jossa vaimo oli ollut pari viikkoa sairautensa tähden. Tämä yksinäiseksi jääminen ynnä muut seikat ovat todennäköisesti johtaneet miehen epätoivoiseen yritykseen.

Amerikan puolelle matkustaville. Niillä, jotka matkustavat omilla autoillaan Amerikan puolelle, pitää olla rajalla näyttää autonsa ajolupakortti, muuten ei lasketa yli rajan. Virkailijat väittävät, että vain tällä tavalla he voivat estää varastettujen autojen yli kuletuksen.

Vieläkin hiilitokkakysymyksestä. Paikkakunnan päivälehti kirjottaa uudestaan C. N. R:n hiilitokkakysymyksestä ja huomauttaa, että komppania ei voi näyttää sitäkään syyksi, että muualla olisi parempaa paikkaa tokalle kuin nykyinen paikka on. Edelleen kirjotuksessa mainitaan, että jos C. N. R. aina vain tulee vähentämään työmaitaan Port Arthurista, niin pian voi Arthurista muodostua vain tavallinen C. N. R:n lippupysäkki junille, jotka kulkevat tästä ohitse. Lehti kehottaa kaupungin kauppakamaria ei vain seuraamaan tätä kysymystä, mutta myös tekemään jotain sen eteen. Jos tokka tulee pois muutetuksi, niin aiheuttaa se lisää työttömyyttä kaupunkille, jossa ei ennestäänkään ole paljoa töitä ollut.

Kommuni Kylväjä. Henkilön, joka lainasi kommuni Kylväjän säännöt Vapauden kirjakaupasta Arthurista, pyydetään toimittamaan ne takaisin, sillä ne olivat ainoat käytettävissämme olevat. — J.

Toronton uutisia

"Permantopaikka n:o 10"

Tämän niminen uutuus esitetään Toronton osaston näyttämöllä lauantai-illalla, kesäkuun 5 päivänä. Koska Toronton näyttämö on ensimäinen koko Canadassa ja toinen koko Amerikan mantereella esittämässä ylläminitettyä näytelmää, niin siksi sietää se hiukan selostusta.

Permantopaikka n:o 10 on näytelmä, jonka veroista huvinäytelmää ei milloinkaan ennen ole näyttämömme esittänyt. Sellaista ilon ryöppyä ei vielä yksikään ennen esitetty näytelmä ole voinut esiin loihtia.

Todisteeksi siitä, että näytelmä n:o 10 on erikoisuus, tulkoot mainituksi seuraavat Suomen huomatuimmat näyttämöt, jotka ovat sitä kymmeniä kertoja esittäneet: Kansannäyttämö, Koiton näyttämö (kokonaisen talven ja kesän kesäteatterissa), Viipuri näyttämö, Viipurin työväenteatteri ja Turun työväenteatteri. Nämä näyttämöt ovat sen esittäneet operettina. Pienemmät näyttämöt, jotka eivät ole voineet harjotella sitä musiikin kanssa, ovat sen esittäneet lukemattomia kertoja ilman lauluja. Ilman laulujakin on "Permantopaikka n:o 10" vertaistaan etsivä huvinäytelmä. Meillä Torontossa esitetään "Permantopaikka n:o 10" operettina, joten paikkakunnan suomalainen väestö saa kaiken näytelmän tarjoaman huvin, naurun ja ilon musiikin kanssa.

Näytelmän ensimäinen näytös tapahtuu eräässä pikkukaupungin teatterissa, jossa syntyy riita tuolista n:o 10 erään sateenvarjotehtailijan ja tämän tyttären salaisen sulhasen kesken. Riidan aikana menettää vanha sijä malttinsa ja sivaltaa riitatoveriaan korvalle. Teko, joka hänet saattaa myöhemmin monenlaiseen kommellukseen, lentokoneella ajelemiseen ja sen kanssa putoamiseen ja moniin muihin hassutuksiin; haukkumaan 'poliisia' aasiksi, josta hän tuomitaan linnaan. Toisessa näytöksessä tapaammekin hänet linnareissulla Berliinissä. Hän lahjoo erään sukulaisensa "istumaan" puolestaan ja itse ryhtyy hommaamaan Berliinissä. Mutta silnäkin häntä kohtaa vaan onnettomuus onnettomuuden perään, joutuen toisen kerran poliisin huostaan, kunnes lopulta pelastuu spiritismin avulla.

Ylläoleva on vaan osa yhden henkilön seikkailuista, sangen lyhyesti. Toistenkin näytelmän henkilöiden vaellus on yhtä monimutkainen kuin mitä on tämän onnettoman sateenvarjotehtailijan.

Näytelmän esitys on hassunkurisia kohtauksia täynnä lauluineen ja tansseineen; ja siksi se on saanut perin hassun nimenkin. Kappale on, näet, tuon varsinaisen nimen "Permantopaikka n:o 10" lisäksi nimitetty "Lentäjäilveilyksi".

Pitemmälle sanoja tuhlaamatta, olkoon sanottu, että kyseessä oleva näytelmä on parhain huvinäytelmä, mitä näyttämömme koskaan on esittänyt. Esitykseen lisää arvokkuutta monin verroin se, että näyttämömme voi näytelmän esittää operettina. Siis paikkakunnan suomalainen väestö, ottakaa huomioon ja varatkaa jokainen itsellenne tilaisuus erikoislaatuisen huvioperetin näkemiseen. Sen näkemisen jälkeen vasta tiedätte mitä tarjoo näytelmä "Permantopaikka n:o 10."

J. L.

Myyjäiset onnistuivat hyvin victorian päivänä. Päivä oli kauneimpia mitä tänä keväänä on vielä ollut, joskaan ei erikoisen lämmin. Mutta sitä parempihan oli tanssia, jota emme voi unohtaa silloin kuin sisällä juhlitaan.

Liput menivät hyvin kaupaksi, jonka jälkeen myyjäistoimikunnan näytteille asettamat kauniit naisten käsityöt ja muut arvokkaat voitot alkoivat häviitä yksi toisensa jälkeen.

Voimistelu- ja urheiluseura "Yritys" alotti myyjäispäivänä myöskin tämän kesän urheiluohjelman kolmen mailin murtomaajuoksulla. Juoksuun otti osaa kuusi miestä, joista kolmelle parhaimman ennätyksen saaneelle jaetaan palkinnot. Palkinnot jakautuivat seuraavasti: 1. palkinto A. Harju, aika 16 min. 26 sek., 2. palkinto E. Kolkka, aika 16 min. 32 sek., ja 3. palkinto A. Luomala, aika 17 min. 24 sek.

V.- ja u.-seura "Yritys" tulee tämän kesän kuluessa järjestämään joukon urheilukilpailuja, joista useimmat tullaan suorittamaan kesällä pidettävien kenttäjuhlien yhteydessä. Kun kaikki päivän ohjelma oli suoritettu, tanssijat tanssista väsyneet ja voitot voittajain kainaloissa, katseltiin sitten illalla näytelmää "Ensi viulu". Kappale itse sisällöltään ei niin erikoinen ole, mutta hyvin näyteltynä on se mielenkiintoinen katsojalle.

Kirjeenvaihtaja.

Ft. Williamin uutisia

CONMEE, ONT.

Eräs Suomiaiden turva, Eemeli Sudell, majaili paikkakunnallamme koko viime talven ajan, herättäen epäluuloa paikkakunnan työläisten keskuudessa. Emme kuitenkaan onnistuneet paremmin selville hänen toimistaan Suomen sisällissodan aikana, ennenkuin joku viikko sitten ilmestyi hän tänne tunnustaakseen olleensa "valkoisten" puolella. Vieläpä kehuskeli menevänsä vastakin, jos tilaisuus sattuu.

Asian johdosta pidimme paikkakunnan työläisten joukkokokouksen, määritelläksemme toverisuhteemme häneen ja oli kokouksen yksimielinen päätös, että pidämme Eemeli Sudellia epämieluttävänä henkilönä, joten emme voi häntä sietää.

Kokouksen päätöksen luimme julkisesti iltamatilaisuudessa, jossa oli myöskin Sudell läsnä. Sen seuraavana aamuna sai "urho" ulos käskyn ruokapaikastaan, joten katsoi kai parhaaksi lähteä.

Kuitenkin, ennen lähtöään yritti hän vielä hyökätä erään toverimme päälle, vaan ei onnistunut saamaan pahempaa aikaan, kun sattui toisiakin tovereita olemaan paikalla. — Saku.

TIMMINS, ONT.

Naisjaoston toimesta on ensi lauantaina, 5 p. kesäk., näytös- ja tanssi-iltama, joka tulee samalla olemaan tämän kevään viimeinen ryntäys. Aiomme näet ottaa pienen kesäloman kaikkien ponnistelujemme päälle, voidaksemme taasen syksyllä entistä tarmokkaammin alkaa työskentelemään asiamme eteenpäin viemisessä.

Toivottavasti tälläkin kertaa, niinkuin aina ennenkin, yleisö antaa tunnustuksen toiminnallemme, saapumalla tähän arvokkaaseen tilaisuuteen. Sillä näytelmä "Käännös vasempaan" on yksi parhaita näytelmiä, ollen sisällöltään puolesta asiallinen ja samalla huvittava.

Näytelmä on vain 3:ssa näytöksessä, joten jää tanssille aikaa noin tunnin ajan.

Siis tervetuloa! —t.

FORD CITY, ONT.

Vappujuhlat, jotka oli järjestetty kansainvälisiksi, onnistuivat paremmin kuin osattiin toivoakaan. Niitten ohjelmaa hedelmöitti erikoisesti tov. Moriartyn puhe.

Moriartyn luennot. Vappupuheen lisäksi oli Moriartylle, kaupunkikomitean toimesta, laitettu luentotilaisuuksia Ford Cityn liikkuvakuvateatteriin.

Ensimäisessä luennossaan selitti hän hiilenkaivajain tilannetta, heidän työ- ja asuntosuhteitaan. Ja kun hän luentoansa valaisi varjokuvilla, niin varmaan jokainen pääsi asiasta selville.

Suomalaisille myös annettiin tilaisuus tutustua samaan asiaan heidän vakituisessa kokous- ja juhlapaikassaan, 142 Drouillar Road. Tilaisuuteen oli kuitenkin saapunut tavattoman vähä osanottajia.

Englanninkieliset ymmärtäviä piti tov. Moriarty puheellaan jännityksessä tuntikaan, jolloin Fordin Heikin tehtaan portit aukenivat ja osa orjista pääsi työstä vapaaksi. Siinäkin osattiin naulaa oikeaan paikkaan.

Windsorin niinikään oli tov. Moriartylle järjestetty puhetilaisuuksia kahteen tai kolmeen eri paikkaan. Ja päivällistunnilla nähtiin ja kuultiin toveri täydessä touhussa työssään Fordin Heikin portilla.

Vielä luennoi hän Ford-teatterissa Venäjän vallankumouksesta ja sen saavutuksista. Tällä kertaa oli teatteri täpösen täynnä, joten tämä luento onnistui erikoisen hyvin myös osanoton puolesta.

Vielä lietsoi hän intoa uudelleenjärjestämisasiaan, joka oli jo unohtua siltä ajalta, kun tov. Hill kävi täällä. Uudelleen järjestäminen on täällä hyvässä vauhdissa. Muutamat solut ovat pitäneet kokouksia, muutamat eivät. Joukossa on näet vielä semmoisia, jotka pelkäävät päätä seinään lyötävän, silloin kun tulee jostain uudesta asiasta kysymys. Lienee myös yhtenä syynä suomalainen saamattomuus. Nyt vain tuumasta toimeen, solut tehtäviinsä ja loppu menee itsestään.

Windsorin osaston haalihomma. Suomalaisen järjestön Windsorin osaston kokouksessa oli pääasiallisimpana keskustelun esineenä haalinrakentamiskysymys. Rakennustöihin päätettiin ryhtyä heti, koska osastolla on sitä varten jo tontti.

Rakennuskustannuksien korvaamiseksi päätettiin osaston jokaista jäsentä verottaa päiväpalkalla, tai itsekukin jäsen voi tehdä päivän työn rakennuksella. Raha kuitenkin on halutumpaa kuin työ, sillä siten voi komitea paremmin järjestää rakennustyöt. Lainoja ja lahjotuksia ottaa vastaan suomalaisen seuran rahastonhoitaja.

Vapauden liikkeen rahojen lainaaminen oli myös samassa kokouksessa esillä. Keskustelussa tuotiin esiin mielipide, että jos rahoja on liikaa, niin käytettäköön niitä edelleen agitatsionityöhön, se on, pantakoon lehti ilmestymään päivälehtenä ja paremmin tarkotustaan vastaavana, koska nykyään täytyy Canadaan tilata yhdysvaltalaisia lehtiä, jos mielii aikaansa seurata.

Muutamat puheenvuoron käyttäjät arvelivat myös, että eikö rahoja sopisi lainata englanninkieliselle toverilehdelle, Workerille, joka kärsii rahojen puutetta, y.m.

Voimisteluseura herätettiin henkiin. Kenttäkomitea hakee paikkaa missä tulevia juhlia pidetään.

Lasten juhlat pidetään kesäk. 3 p:nä. Juhlia varten ovat lapset ahkerasti hommailleet. Siksipä voin sanoa, että kyllä niillä on paljo yleisölle tarjottavaa. Koettakaapa siis saapua sankoin joukoin haalille kesäkuun 3 p:nä, että lasten ponnistukset tulevat palkituiksi. Jo yksistään velvollisuuskin vaatii tulemaan tämmöiseen harvinaiseen tilaisuuteen. — Kynä.

PINTAILMIÖITÄ LIITTOPARLAMENTISTA

Kirj. J. S. Woodsworth

Budjetti-väittely on vihdoinkin loppunut. Palatessamme väittelyn loppetajaisaamuna kotiimme kello viisi, päivän valjetessa ja lintujen viserrellessä, herää mieleen kysymys: "Onko tämmöinen elämä elämisen arvoista? Eikö tervettä järkeä voitaisi millään tavalla soveltaa yleisten asiain johtoon?"

Kello neljän tienoissa aamulla tuli luokseni muuan progressiivinen edustaja ja sanoi, että hän aikoi vielä pitää lyhyen puheen, mutta edes vaatimaan tunnilla, niin siksi luopui aikomuksestaan. Pyysin häneltä hänen muistiinpanojaan, joita tahdon nyt esittää, koska niissä on jotakin järkevää ja koska niitä ei ole Hansardissa (parlamentin keskustelupöytäkirjassa).

"Mikä vaivaa parlamenttia, joka muodostuu 245, eri vaalipiiristä valitusta edustajasta, kun se kuluttaa kokonaisen kuukauden väittelyyn rahastoministerin esityksen suhteen, sensijaan että koko parlamentti julistaisi itsensä valiokunnaksi, jonka tehtävänä olisi käsitellä rahastoministerin esittämää tulo- ja menoarviota? Mikä vaivaa parlamenttia, jonka täytyy — saadakseen tämän kuukauden väittelyn loppumaan — pitää istuntojaan kello neljään saakka aamulla? Minkä muunlaisissa tilaisuuksissa tehdään työtä sekä päivällä että yöllä? Mitä työtä tällä työyöllä on sitten saatu aikaan, jota ei olisi voitu toimittaa päivänvalolla, jos parlamentin sääntöihin liitettäisiin edes hitunen tervettä järkeä? Onko tämä sitä edustajain älyllisyyden sekä myös heidän valitsijainsa älyllisyyden mittapuu, tai onko jotain vinossa tässä parlamentaarisessa järjestelmässä?

"Asian johdosta pidimme..." Miksi me koetamme hallita tätä maata? Ovatko edustajat niin avuttomia, etteivät he nykyisen järjestelmän mukaan voi laatia semmoisia istuntosääntöjä, joiden mukaan asiat voitaisiin käsitellä tavallisilla liiketunneilla ja ilman sitä kohtuutonta pitkän työpäivän vallitsemista.

Jos kansanvaltaista hallitusmuotoa aiotaan pitää yllä, eikö silloin ole tarpeellista tehdä muutoksia nykyisiin parlamentin työsääntöihin, tai eikö se todennäköisesti osoittaudu kaiken ihmisjärjestelmän"

Väittelyn aikana julkilausui edustaja Evans, kuten tavallista, olemattomat tietoja tosiseikkoja. "Minä tietysti tahdon, että tuloverotus pysytetään vakinaisena, vaikka sen lisäksi asetettakoon erikoisia veroja maa-alueille ja ansaitsemattomille tuloille, y.m., jotka verot on mieluummin kannettava maksukykyisiltä miehiltä kuin köyhiltä kuluttajilta... Olen lausunut, että kauppadiskonton, tullisäädösten ja muitten suojelustullisysteemiin kuuluvain seikkain ohella meillä on voimassa valtiovarain kokoomistapa, mikä on työläisiin nähden niin epäoikeutettu ja tuottaa heille niin suuria vastoinkäymisiä, ettei moista ole missään muualla tavattavissa... Minä kertaan, että meidän lakimme ovat kokonainen sarja jaottelevia säädöksiä, joissa on kaiken pahan juuri. Ne ehdottomasti siittävät kapinahenkeä yhdessä luokassa, ja toisessa välinpitämättömyyttä muitten oikeuksiin nähden... Suojelustulli oli ensimäinen toimenpide, jonka avulla tähän maahan järjestäytyi loordien joukko, joka on hallinnut ja yhä hallitsee Canadaa. He ovat olleet syynä siihen, että heidän ja toisen luokan välillä on nykyään käynnissä tietoinen luokkasota... Suojelustulli on nykyään semmoinen pelotin, jolla tehtailijat, muut rahamiesryhmät ja jälleenmyyjät pelottelevat työläisiään... Jos kuka hyvään haluaa väittää minua vastaan, tahdon heille lukea yhden kappaleen pankkiirien kuukausijulkaisusta, joka on ilmestynyt elok. 26 p:nä 1920. Selittäessään silloista tilannetta, kirjottaa lehti:

"Kapitaalin täytyy suojella itseään kaikilla mahdollisilla keinoilla, lainlaadinnan ja liittymäin avulla. Velat täytyy periä, lainain ja kiinnitysten suhteen on toimitettava takavarikoimisia mahdollisimman pian. Kun rahvas on — lakimääräisin keinoin — menettänyt kotinsa ja kontunsa, tuntee se paljoa helpommin hallituksen väkevän käden ohjauksen, jonka heihin kohdistaa johtavien rahamiesten kontrolloima keskitettyjen rikkauksien mahti. Kodittomat ihmiset eivät sodi johtajiaan vastaan.

"Onko tässä eduskunnassa yhtään niin julkeaa edustajaa joka rohkenisi väittää, että lainlaadinta, jonka mukaan autojen ostajilta kiskotaan vuosittain lähes kuusi miljoonaa dollaria enemmän kuin koko teollisuusala on maksanut palkkoina työläisilleen, olisi Canadan hyvinvoinnille edullista?"

Edustaja Evans edelleen vertaili Winnipegin ja Liverpoolin tukkuhintoja. Hän sanoi, että 98 paunan jauhosäkki oli 38 2-5 senttiä halvempi Liverpoolissa kuin Winnipegissä, vaikka vehnäbusheli oli 35 1-4 senttiä halvempi Winnipegissa kuin Liverpoolissa. Täten siis Canadan kansalta varastetaan 91 2-5 senttiä jokaisesta sille myydystä jauhosäkistä. Ja jos oletamme, että Canadan väestö käyttää vuosittain noin yhdeksän miljoonaa tynnöriä jauhoja, niin on tämän maan kansa maksanut 16,470,000 dollaria liikaa jauhoistaan. Edustaja Evans lopetti puheensa seuraavin sanoin:

"Meidän korvamme ovat lummehduksissa sanomalehdistön, saarnastuolien ja parlamentin kirkumisesta kuinka muka meidän pitäisi luopua yksilöllisten kuin myös ammatillisten ja luokkaetujen ajamisesta, tukahduttaa erimielisyytemme ja kohdistaa toimintatarmomme — mihin? Sen oppineen ryhmän jäsenten hyvinvointiin, joka ylimielisesti pitää itseään valtiona ja joka — kontrolloiden yleisen mielipiteen muokkausvälineet — koettaa saada meidät uskomaan, että me heidän hyvinvointiaan edistäen olemme patriootteja, vaikka tosiasiassa sekä maanviljelijät että työläiset juuri siten joutuvat heidän orjikseen."

Edustaja Bourassa painosti sitä seikkaa, mikä maailmansodalla oli nykyisen tilanteen synnyttämiseen "Sotilaitten värväyksen kautta vietiin suurin osa terverakenteisia miehiä tämän maan farmeilta ja teollisuuksista hävittämään elämää, rikkautta ja taloudellista tasapainoa, vaikka heidät olisi pitänyt pitää työssä tässä maassa tulevien sukupolvien tähden... Mikäli rikkauksien tasapaino on kyseessä, niin siitä lausui St. Lawrence-St. George vaalipiirin edustaja (Cahan) kerran Montrealissa pitämässään puheessa aivan paikalleen, ettei sota, kaikki seikat lukuunotettuna, köyhdyttänyt Canadaa, vaan että se vain siirteli omaisuuksia... Jos sen summan jakautuminen, mikä esiintyy joko juoksevana rahana tai farmeihin ja teollisuuksiin kiinnitettynä pääomana, ei ole suhteellinen, kansanjoukkojen kesken, niin on maamme köyhempi kuin siinä tapauksessa, jos vähemmän rahaa olisi paremmalla tavalla jaettu... Sekin on yksi maailmansodan seurauksista... Tämän maan kuluttajat joutuvat nykyään maksamaan kaikista kuluttamistaan hyödykkeistä, ei vain kohtuullista korvausta näitä hyödykkeitä tuottaviin laitoksiin kiinnitetylle pääomalle, vaan myös hyvitystä finanssiparoonien vesiosakkeille, arvottomille paperipalasille, joita kaikkia nimitetään 'pääomaksi'... Canadassa on nykyään korkeammat verot kuin Yhdysvalloissa siitä syystä, kun me olimme sodanaikana tyhmempiä kuin yhdysvaltalaiset, kun me tuhlasimme enemmän rahaa, tuhosimme enemmän ihmisiä ja kun me veimme maastamme enemmän nuortakansaa sotatantereille kuin yhdysvaltalaiset. Tämän maan taloudelliset ja yhteiskunnalliset suhteet ovat kehittyneet siihen pisteeseen, että puhtaasti taloudellisen katsantokannan mukaan on sijottaminen ja eläminen Yhdysvalloissa edullisempaa kuin Canadassa."

Sitten kertoi edustaja Bourassa minkälaisen otteen Sir Herbert Holt on saanut Quebecin maakunnan vesivoimavarastoihin:

"Kun pääoman seitsemän prosentin korko kerrotaan seitsemällä ja puolella, saadaan tulokseksi viisikymmentäkaksi ja puoli prosenttia. Tällä kertaa siis Montreal-kaupungin, Montreal-saaren ja ennenpitkää miltei koko Quebecin maakunnan täytyy maksaa näille yhtiöille korvausta kokonaista viisikymmentäkaksi ja puoli prosenttia. Ja sekin ehkä vähän ajan kuluttua kerrotaan neljällä... Mutta kuitenkin on näillä yhtiöillä kylliksi julkeutta tulla ja pyytää kansan nimessä liikevoitoilleen verovapautta."

Edustaja Robert Gardiner esitti muutamia taloudellisia tosiseikkoja, joita ei yleensä vielä tunneta:

"Me emme kuleta rahaa — me emme saa rahaa silloin, kun uutta pääomaa tuodaan tähän maahan. Viimeisen analyysin mukaan on raha vain vaihdonväline. Sillä vain mitataan arvoja, tai toisin sanoen me esitämme rahan avulla arvojen suuruuden... Raha ei ole pääomaa; ei ole koskaan ollut eikä tule koskaan olemaankaan. Totta kyllä, että rahalla voidaan pääomaa ostaa. Tehtaat, tuotantolaitokset, raaka-aineet, j.n.e., esim. ovat todellista pääomaa, mutta raha ei ole pääomaa lainkaan... Suojelustulli niinmuodoin on suoranainen verotus tähän maahan virtaavalle pääomalle, tavaroille, joista on maksettava tuontitullia. Siksipä ystävämme ovat varsin epäjohdonmukaisia ajatustavoissaan. He haluavat saada lisää pääomaa maahan. Hyvä on! Alentakaa tullejanne ja pääomaa tulee virtaamaan tänne paljoa paremmin kuin nykyisten tullisuhteiden vallitessa. Mitään muuta keinoa ei ole.

"Ystävämme edelleen arvelevat, että pääomalla on enemmän arvoa kuin työllä; se tahtoo sanoa, että he tahtovat asettaa pääoman tuonnin ensi tilalle ja vasta sen jälkeen työn. Tahdon tämän asian valaisemiseksi esittää edustajille Abraham Lincolnin erään lauseen:

"Pääoma on työn hedelmä, jota ei voi olla olemassa, ellei työtä ole ollut olemassa ennen sitä. Työtä on sen vuoksi pidettävä paljoa korkeammassa arvossa."

UUSIA KIRJOJA

Lenin ja Leninismi, kuuluu sarjakirjastoon, kirj. I. Stalin, sid .... .75
Minua sanotaan Puusepäksi, yhteiskunnallinen romani, kirj. Upton Sinclair, sid. $1.25
Minua sanotaan Puusepäksi, yhteiskunnallinen romani, kirj. Upton Sinclair, nid. .... .90
Kotipuutarhuri, kuvitettu puutarhan hoitokirja, kirj. M. Hyvönen, sid 1.00
Jack London, elämänkertamuistelma, kirj. Helmi Krohn, nid. .... .75
Värmlannin matka, kertomus Scandinavian salosuomalaisista, kirj. Erns Lampen, nid. 1.00
Merikotka, kertomus Saksan kaapparilaivastosta sotaaikana, kirj. Felix von Luckner, sid. 1.25
Viattoman voitto, kaunis rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler nidottuna .... .75
Merien takana, seikkailu rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler, nidottuna .... .60
Kielletty Hedelmä, rakkausromani, kirj. P. O. Höcker, sid. .... .60
Rannerengas, hieno rakkausromani, kirj. David Potter, nid. .... .40
Lisoletten avioliitto, ylevä rakkausromani, kirj. H. Courths-Mahler, nidottuna .... .40
Maapallo, I, II, III ja IV osa, hyvä kirjastoille, sid. 16.00

Tehkää tilaukset osotteella:

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.10

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30.00—$59.99, 75c lähetyksistä $60.00—99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikki sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosi-suomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Aptekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Työväen urheilu

OIKAISU

Creighton "Yrityksen" kilpailukutsussa oli mainittuna miesten urheilulajeiksi kesäk. 6 p., kilpailuissa: kuula, keihäs, pituus, korkeus, seiväshyppy ja 100 m:n juoksu, pitää olla: kuula, keihäs, pituus, **kolmiloikkaus**, seiväshyppy ja 100 m:n juoksu, joka täten oikaistaan.

Kirjeenvaihtaja.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HIERONTAA JA KYLPYJÄ ANnetaan Poukaman saunalla torstaisin, perjantaisin ja lauantaisin kello 1 j. pp. Mary Rissanen.

COPPER CLIFF, ONT.

RUOKA-, VAATE- JA JALKINEtavaraa. Thos Franssi, Copper Cliff, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

LEVACK, ONT.

SAUNA AUKI PERJANTAINA 3—11, lauantaisin 3—2 aamulla.—Hilda Laine, Levack, Ont.

TIMMINS, ONT.

TEEN PARTURITYÖALAAN KUUluvaa työtä palloruumassa 46—4th Ave. J. Oksanen.

HIERONTAA JA KYLPYJÄ ANnetaan Mrs. Aarnion Luonnonparantolassa, 33—4th Avenue. Box 868, Timmins, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttooria vastapäätä.

SAUNA ON AUKI JOKA KESKIviikko, perjantai ja lauantai kello 1—12, 75 Rea St., North Timmins, Ont. Alex Koskela.

RÄÄTÄLIN LIIKKEESSÄNI TEHdään kaikkea alaan kuuluvaa työtä hyvin ja huokealla. Niemosen räätäliliike 58—4th Ave.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAja ja hieroja ottaa vastaan potilaita 102 Balsam St., North, kulmassa 5th Ave. Taimi Valo. — Box 1127.

KIRKLAND L., ONT.

TEEN KAIKKIA RÄÄTÄLINAMmattiin kuuluvaa työtä liikkeessäni. Kirkland Lake, Ont., Box 311. O. Kaski.

TORONTO, ONT.

KÄTILÖ JA HIEROJA IDA RANtala, 422 A. Spadina Ave., Trinity 8723, Toronto, Ont.

OTAN VASTAAN KAIKKEA PEsuun ja silitysalaan kuuluvaa työtä ja karteenien pinnausta. Ida Partti, 322 Richmond St., West, Toronto, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY. Kun tarvitsette ruokatarpeita ja leipomotuotteita, niin kokeilkaa meiltä. Bakery 605 ja Grocery 513 Simpson St. Puhelin 1326 S.

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 336 Albert St., West, Soo, Ont., Raivon talo.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavie Avenune kulmasa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

R. W. DEMOREST
Maamittari—Vuori-insinööri
Huron-Chambers, Sudbury
Suomalaiset voivat jättää tilaukset mittauksista, kartoista j.n.e.
J. JARVIS,
Box 1181 — Asioimisto — Sudbury

TILATKAA VAPAUS!

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Kommunistipuolueen täkäläisen kaupunkikomitean kokous pidetään torstai-iltana, kesäkuun 3 p:nä Liberty-haalilla alkaen kello 8.30.

Uudet kulkusäännöt. Virkaatekevä poliisipäällikkö, Brown, on tiedottanut, että tiistaina, kesäkuun ensimäisenä päivänä astuu voimaan tämän kauppalan uusi sivusääntö, n:o 906. Siinä tarkalleen määritellään autojen kulku- ja pysähdyspaikat sekä valta- että n.s. sivukaduilla.

Useimmat autoilijat ovat uusia säädöksiä noudattaneet jo usean viikon ajan, vaikka ei siihen ole vielä ollut ehdotonta pakkoa. Mutta kesäkuun ensimäisestä päivästä alkain, jolloin uutten sääntöjen edellettymät katumerkit saadaan paikoilleen, tulevat poliisit pitämään ankaraa huolta uutten säädösten noudattamisesta.

Törkeän pahoinpitelyn uhriksi joutui viime lauantaita vasten yöllä kansalaisemme Kalle Hotti, joka on toiminut yövahtina "Construction Machinery Co:lla. Noin kello yhden aikaan kuuli hän koputusta mainitun laitoksen ulko-ovelle. Ja kun Hotti avasi oven, sai hän raskaasta aseesta vasempaan ohimoonsa semmoisen iskun, että meni heti tiedottomaksi. Tiedottomasta tilastaan heräsi hän vasta kello neljän tienoissa lauantaiaamulla, ohimo kauheasti turvoksissa, vasen käsi pahasti ruhjottuna, samaten kaula ja rinnat, joiden päälle ilkityön tekijä tai tekijät olivat nähtävästi hyppineet. Vielä lienee Hotilta kylkiluita poikki.

Hottia ei ole viety sairaalaan, vaan on kotonaan, jossa toht. Koljonen häntä hoitaa.

Ilkityön tekijästä tai tekijöistä ei ole minkäänlaista tietoa.

Hotti on ollut useita vuosia mainitussa toimessa.

Creighton Mine

Kesäjuhlat Creightossa pidetään kuudes päivä kesäkuuta. Silloin tietysti tämän ympäristön työläiset rientävät sankoin joukoin juhlimaan meille.

Ohjelman musikaalisesta puolesta on lupautunut pitämään huolta Sudburyn osaston soittokunta. Urheilukilpailut alkavat kello 10 aamupäivällä.

Miesten seitsenottelu on jännittävä jokaisen mieltä. Palkintona on Creighton osaston lahjottama maisemataulu, josta on kilpailtu jo kahtena edellisenä vuotena ja jonka Creighton "Yritys" on jo kaksi kertaa voittanut. Jos pojat tänä vuonna pitävät puoliaan, niinkuin luulen, jää taulu meille.

Päiväohjelmassa on runonlausuntokilpailut aikuisille ja laululkilpailu lapsille, joissa jaetaan kolme palkintoa kummassakin. Muusta ohjelmasta mainittakoon puhe V. Heikkilältä y.m. Sitten illalla näytellään kappale "Nerkingit" kolmessa näytöksessä.

S. J. osaston kokouksessa maanantaina 24 päivänä toukokuuta päätettiin m.m. Vapauden rahojen lainaamisesta Liberty Hall Co:lle, että osastomme kannattaa yksimielisesti rahojen lainaamista.

Soon osaston näytelmäseuran pyyntöön saada tulla esittämään kaksi kappaletta, päätettiin antaa haali vapaasti.

Nolalun osaston keräyslistat palautettiin. Keräys tuotti viisi dollaria.

Eri paikkakunnilta

PORT ALFRED, QUE.

Työoloista kerrottaessa ei voi olla mainitsematta erästä räikeää epäkohtaa: paikalla olevia työläisiä ei oteta työhön, vaan tarvittaessa tuotetaan miehet Montrealista. Tämän kevään kuluessa on jo kuusi eri kertaa tuotettu miehiä, joista kaikki eivät ehdi edes kyytejään suorittaa ennenkuin säkätään. Niin kävi taannoin viidellekymmenelle miehelle, jotka saivat olla työssä vain kaksi viikkoa. Onpa semmoistakin tapahtunut, että mies on samana päivänä sekä pestattu että säkätty.

Mitä kohtalon ironiaa! Sietäisi työläisten ryhtyä toimintaan, ettei moinen peli pääsisi jatkumaan.

Satamatyöläiset, noin 50 luvultaan, lakkoutuivat viime kuun 26 p:nä, vaatien 50 sentin tuntipalkkaa entisen 35 sentin asemasta. Saa nähdä tulevatko miehet onnistumaan vaatimuksessaan. Toivotaan kuitenkin parhainta.

Joka tapauksessa todistaa tuo lakko, Canadan ranskalaisten alkama, heidän katkeroitumistaan siihen häikäilemättömyyteen, mihin nykyinen järjestelmä on työväen polkenut. Siksi tervehdimme ilolla heidän alotettaan. Sillä kaikilla 30 sentin tuntipalkan saajilla on kyllin syytä liikehtimiseen pakkojen puolesta.

Ottakaamme tänä kesänä järjestäytymistyö ja palkkojen kohottamisen puolesta taistelu toden kannalta. Palautettakoon työväelle, arvojen oikeille luojille, edellisten vuosien menetykset. — A. S.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

SUORITAN KAIKKEA
SUUTARIN
työalaan kuuluvaa työtä suurella huolella ja nopeasti.
AUG. LEHTORANTA
Box 778
29 Durham Street, Sudbury, Ont.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Ivar Salo.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

HYVÄ FARMI MYYTÄVÄNÄ
Kysykää heti kirjoittamalla
H. Kinnar,
Intola, P. O., Ont.

KIITOS

Nolalun s. s. osaston haalilla pidettiin iltamat Sanna Mäenpään hyväksi toukokuun 15 p. Tulot oli $42.15. Kiitos toimihenkilöille ja niille, jotka ottivat osaa ja uhrasivat rahaa iltamissa.

Kunnioittaen
Sanna Mäenpää ja lapset.

KIPU RINNAN ALLA

Ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.

Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että monikin luulee itseään valvonavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:

Lawler, Minn.

Mr. P. A. Lignell.
Tellttä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.
Kunnioit., Daniel Kalliomäki.

Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pillereitä sisällisesti nautittavia. täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähettään postissa postikulut suoritettuna $2.50
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis

Halutaan tietää

Voisiko joku antaa tietoja pojastani, Vilho Pitkäsestä, kotoisin Suomesta, Kokemäen pitäjän Krootilan kylästä, ollut viimeksi Canadassa, mutta viime keväästä lähtien ei hänestä ole saatu mitään tietoja. Viimeksi ilmotettu oli 149 Machar Ave., Port Arthur, Ont., Canada. Jos joku hänestä tietäisi jotain, niin hyväntahtoisesti ilmottaisi hänen kaipaavalle äidillensä.

Veera Pitkäselle,
Suomi, Kokemäki, Krootila.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Rakennus urakka

Kirkland Laken poikatalo tarjoaa urakalla tehtäväksi uuden poikatalon rakennuksen. Talo tulee kaksikerroksinen, suuruus 56x26.

Urakkatarjoukset jätettävä rakennustoimikunnalle kesäk. 10 päivään mennessä. Piirustukset nähtävänä poikatalon isännällä.

Rakennustoimikunta pidättää itselleen oikeuden hyväksyä tai hyljätä tehdyn tarjouksen.

Finnish Club
Box 297
Kirkland Lake, Ont.
Rakennustoimikunta

Rikas punainen veri pitää teidät

lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

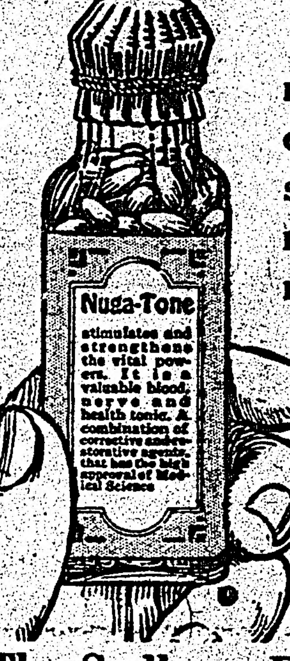

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.25

The Sudbury Drug Co.,
Limited.
Corner Elm & Lisgar Sreet
SUDBURY, ONT.

Eagle Cafe
Siistiä huoneita ja kunnollista ruokaa saatavana.
116 ELM ST., SUDBURY, ONT.
— Phone 711 —
Leonard Erickson

Puhelin 121
Suljetut ja avonaiset autot
YELLOW TAXI
Päivä- ja yöpalvelus
J. Phillipow & M. Kolari
Vastapäätä luistinrataa
DURHAM ST. — SUDBURY, ONT.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita. Kirjottakaa osotteella: Consulate General of Finland, 518 St. Catherine Street, W., Varakonsulivirastojen osotteet ovat:

Vice-Consulate of Finland, Port Arthur, Ont.; Vice-Consulate of Finland, C. P. R. Steamsh. Pass. Agent's Office, St. John, N. B.; Vice-Consulate of Finland, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.; Vice-Consulate of Finland, 319 Bay St., Toronto, Ont.

Consulate General of Finland
518 St. Cahterine St., W., Montreal
Akseli Rauanheimo, pääkonsuli.

NEW BAKING CO.

Suosittelee tuotteitaan

Meidän KOVALEIPÄ ja KORPUT ovat voittamattomat. Reikäleivät ja Limput ovat maukkaat. Voipullat ja Viinerleivät ovat hyvyydestään kuuluisat. Valmistus ja käsittely on kaikesta huolimatta puhdasta ja huolellista. Meiltä saa ostaja rahansa arvoista tavaraa.

ULKOLÄHETYKSET TOIMITETAAN TÄSMÄLLISESTI

NEW BAKING CO.

——Box 1306——

3 BIRCH STREET NORTH — TIMMINS, ONT.

«Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin reseptin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti.

KALEVA APTEEKKI.
K. G. K. NYMAN
168 So. Algoma St., Port Arthur, Ontario.

Asianajotoimisto

Valmistetaan
laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia.
J. JARVIS
Box 1181. ——— Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa

TIMMINSIN NEW BAKING CO. 2 Birch St., valmistaa kovaa leipää, korppuja, nisua ja useaa lajia pehmeää leipää. — Käyttäkää tämän liikkeen valmistamia tuotteita.

NEW BAKING CO.,
Box 1306.

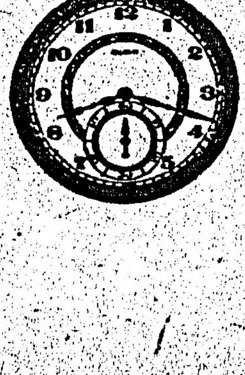

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
—— Suositellaan ——
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

SUDBURY BAKING COMPANY

—NYT VALMISTAA—

"WHOLEWHEAT" leipää, jossa on 10 pros. ruista, rusinaleipää, keekiä leivoksia, piirakoita y. m.

KAIKKI TILAUKSET TÄYTETÄÄN HUOLELLISESTI

27 DURHAM ST., W. — PUHELIN 1854

HIERONTAA

ja neuvoja luontaisessa terveyden hoidossa joka päivä.
Ida ja Otto Ylönen,
Tähtikaupan yläkerta, ovi no. 5. Sama käytävä kun valok. Niemelle.
Phone 1696 ——— SUDBURY, ONTARIO ——— P. O. Box 1111

Tom Edward
EMPIRE BLOCK
Cedar St. — Sudbury
TUKKUKAUPPA
Jauhoja, Leseitä, Shortsia, Kauroja ja Rehuja
KUTSUMME
kaikkia farmareita ja maitotalon pitäjiä tekemään liikettä kanssamme.

Dr. P. R. WILSON,
L. D. S., D. D. S.
Hammaslääkäri
Kruunuja, siltoja ja tekohampaita. — Hampaita vedetään ilman kipua.
Marshall-Ecclestone Block,
Timmins. yläkerrassa. Ontario

HUOM.!
Hierontaa ja sairasvoimisteiua antaa
OTTO JÄRVINEN,
36 Euclid Ave.
Puhelin Trinity 7312 West.
Toronto 3, Ont.